

CENA NUMERU

20 gr.

PRENUMERATA:

Miesięcznie w Lwowie 4 zł 50 gr. z dostawą do domu i w całej Polsce z przesyłką pocztową 4 zł 80 gr., zagranicą miesięcznie 6 50 gr.

Dla urzędników państw. i nauczycieli miesięcznie 3 zł. 50 gr.

KURJER LWOWSKI

Organ demokratycznej inteligencji

Wydawca: Nowa Polska Spółka Wydawnicza, Sp. z ogr. odp.

Redakcja i Administracja ul. Ossolińskich 18
Telefon redakcji 18,

w nocy 29-19.
Tel. adm. 32-19.
Adres dla telegramów: Kurjer Lwowski, Lwów.
Rękopisów nie zwraca się.

Redaktor naczelny przyjmuje: od 1-2 w południe.

P. K. O. Nr. 153.215.

By poprawić walutę, zmniejszyć bezrobocie, obejdzie się bez danin i bez ofiar w złocie! Przekonajcie się o tem, zwiedzając nasze stoisko w Pałacu Sztuki Nr. 50.

Fabryka obuwia

O równowagę w Radzie Ligi.

Lwów, 10 września.

(y.) Zgromadzenie Ligi Narodów z dnia 8 b. m. załatwiło szereg spraw o ołbrzymiej dziejowej wprost doniosłości.

Porządek dzienny tego historycznego posiedzenia zawiera trzy następujące punkty: 1) przyjęcie Niemiec do Ligi Narodów; 2) udzielenie Niemcom stałego miejsca w Radzie Ligi z równoczesnym powiększeniem ilości miejsc niestałych z 6 na 9; 3) ustalenie sposobu (regulaminu wyboru) obsadzenia miejsc niestałych.

Punkt ostatni spadł odrazu z porządku dziennego i przekazany został specjalnej komisji, której prace zakończone zostaną dopiero w połowie przyszłego tygodnia. Wybór nowych niestałych członków Rady nastąpi zatem dopiero w przyszły czwartek lub piątek. Pierwsze dwa punkty zostały natomiast załatwione gładko i wbrew wszelkim obawom — bez żadnego sprzeciwu.

Jednogłośnie (48 głosami) przyjęto Niemcy do Ligi Narodów i również w ten sam sposób załatwiono drugi punkt porządku dziennego t. j. przyznanie Niemcom stałego miejsca w Radzie Ligi i powiększenie jej składu o trzy niestałe miejsca. Ten właśnie drugi punkt porządku dziennego, łączący równocześnie sprawę nadania Niemcom stałego miejsca w Radzie i jej rozszerzenie, budził największe obawy. Wiadomym było, iż Niemcy wyteżyły wszystkie swe siły, aby do tej równoczesności nie dopuścić i dla zachowania prestiżu wejść same jedne do Rady Ligi, przed innymi państwami. Gdyby sprzeciw, który wniesić miał w tej sprawie sprzyjający Niemcom delegat norweski Nansen, poparty został 1/4 głosów, t. j. 16 głosami, musiano by odcisnąć wniosek odesłać do komisji i w ten sposób stałoby się zadanie ambicji niemieckiej. Do tego jednak nie doszło, a to dzięki naciskowi wywar-temu przez delegację angielską na sympatyzujące z Niemcami państwa, przez co konieczność odpowiedniego

Odroczenie sesji sejmowej.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 9. 9. (AW.) Na konferencji marszałka Rataja z wice-marszałkiem Moraczewskim, przesunięto termin zebrania się Sejmu z

dnia 16 b. m. na 20 b. m. godzina 4-ta popołudniu. Na porządku dziennym obrad przewidywano budżetowe na kwartał 4.

W pogoni za królem.

Warszawa, 9. 9. (AW.) Wczoraj w Częstochowie obradował kongres Monarchistycznej Partii Włocławskiej, stworzonej przez byłego członka „Wyzwolenia” p. Cwiakowskiego. Na kongres przybyło około 600 delegatów ze wszystkich stron kraju. Po nabożeństwie na Jasnej Górze, wśród okrzyków „Niech żyje król”, „Precz z partjami”, rozpo-

częły się obrady w sali Straży Ogniowej. Mówcy jak pp. Cwiakowski i Gruchala wypowiadali się za walką z Seimem i partyjniactwem. W trakcie obrad wtargnęli na salę zwolennicy „Wyzwolenia” i socjaliści i po krótkim starciu rozpedzili obradujących.

zrównoważenia wpływów niemieckich w Radzie została wyraźnie zaznaczona.

Zrównoważeniem takim, chociaż niezupełnym, ma być wybór Polski na jedno z trzech wakujących miejsc niestałych, co zdaje się nie ulegać wątpliwości. Idzie jednak o to, by zrównoważeniu temu nadać charakter bardziej trwały i ciągły i stąd wysuwa się kwestja długości trwania mandatu polskiego oraz niezwykle ważna sprawa przywileju ponownej wybieralności.

Jak już wiadomo, z 9 niestałych miejsc w Radzie Ligi mają zostać nadane 3 na trzy lata, 3 na dwa lata i 3 na jeden rok. Z pośród wybranych trzy państwa mają otrzymać prawo ponownego wyboru. I o to prawo dla Polski musi reprezentacja nasza w Genewie stoczyć zacięty lecz zwycięski bój. Jeżeli już, na skutek wielu błędów w działaniu naszej dyplomacji, jak i wobec nie-sprzyjających okoliczności, utraciliśmy ażisż możność uzyskania miejsca stałego, to przynajmniej na kilka lat najbliższych należy zapewnić Polsce obecność w Radzie Ligi, w której napewno często, może nawet zbyt często, będzie mowa o polskich sprawach.

Nie może ulegać wątpliwości, że Niemcy w Radzie Ligi będą się starali raz po raz wywlekać różne spory z Polską, dążąc do zmiany istniejących postanowień traktatowych. Dlatego właśnie obecność Polski w Radzie Ligi jest pożądana w interesie równowagi politycznej, a co za tem idzie spokoju i bezpieczeństwa na wschodzie Europy. Obecność ta nie może być jednak przemijająca. Musi ona trwać przynajmniej tak długo, jak długo pokojowi świata zagraża odnudzający się ponownie od r. 1918 imperjalizm niemiecki. Triumfalne wejście Niemiec do Ligi Narodów jest dla tego imperjalizmu potężnym bodźcem i stąd przewidywać należy, że będzie on wyprawiał swe harce również na terenie Rady Ligi.

W tych warunkach zapewnienie Polsce miejsca w Radzie na najbliższych lat sześć stać się powinno postulatem nie tylko polskim, ale ogólnie pokojowym.

Od zrozumienia tego przez wielkie mocarstwa, a przedewszystkiem przez Anglię i Francję zależy dziś nie tylko wynik kampanji delegacji polskiej w Genewie, ale i przyszłe losy Ligi Narodów i losy świata.

Zareczyny b. prem. Skrzyńskiego z córką Forda.

(Telefonem od naszego korespond.).

Warszawa, 9. września.

Dodatek nadzwyczajny „Kurjera Polskiego” z dnia 9 bm. podaje — z powołaniem się na informacje pisemne genewskich — radiogram o oficjalnych zaręczynach b. premiera i b. ministra s. zagran. p. Aleksandra Skrzyńskiego z córką znanego multimiliardera Forda. Wiadomość ta wywołała w Stolicy zrozumiałą sensację.

Podwyżka taryfy kolejowej.

Warszawa. (Tel. wł.)

Sprawa podwyżki taryfy kolejowej osobowej i towarowej jest już zdecydowaną w Ministerstwie kolej i ma wynosić 7 procent obecnych stawek, co zdaniem Ministerstwa nie powinno wpłynąć na podwyżkę cen towarów.

Notowania giełdowe.

Dolar w wolnym obrocie dnia 9 b. m. w Warszawie 8.985 zł. — w Krakowie 8.98 zł. — we Lwowie 8.98 zł.

Urzędowe notowania giełdy warszawskiej. Dolar transakcje 8.97 — 8.965; — sprzedaż 8.99; — kupno 8.94.

Nowy Jork transakcje 9.00, — sprzedaż 9.02; — kupno 8.98.

Tendencja utrzymana.

Zurych urzędowy. N. Jork 5.17 5/8 Londyn 25.13; Paryż 14.40; Wiedeń 73.05; Praga 15.325; Włocław 18.50; Belgia 14.30; Budapeszt 72.50; Szwajcaria 3.75; Holandia 207.55; Oslo 113.475; Kopenhaga 137.45; Sztokholm 138.40 Hiszpania 78.55; Bukareszt 2.58; Berlin 123.25; Belgrad 9.1275.

Giełda nowojorska. Warszawa 11.50; Londyn 4.85 9/16; Paryż 2.885; Wiedeń 14.08; Praga 2.9625; Włocław 3.60; Belgia 2.75; Budapeszt 14.08; Szwajcaria 19.32; Szwajcaria 40.09; Oslo 21.92; Kopenhaga 26.56; Sztokholm 26.74; Hiszpania 15.17; Bukareszt 0.50; Berlin 23.8175; Belgrad 1.7675.

Skandaliczna gospodarka Gdańska.

Lwów, 10 września.

„Messenger Polonais” omawia budżet w. m. Gdańska, w związku z pertraktacjami celnymi pomiędzy Polską a w. m. Gdańskiem. Gdańszczanie wysuwają przeciw Polsce zarzuty, że złe położenie finansowe Gdańska, należy przypisać wyłącznie winie Polski. W rzeczywistości spór o cło (czyli o sumę 5 do 6 milionów guldów) nie ma w tym wypadku żadnego znaczenia, gdyż przyczyn kryzysu gospodarczego Gdańska, należy doszukiwać się gdzieś indziej.

Małe wojne miasto Gdańsk z 380 tysiącami ludności, stworzyło sobie armię urzędniczą, obejmującą 8.000 ludzi, nie licząc urzędników miejskich oraz komunalnych. Znacznie dziwniej wygląda sprawa wysokości plac urzędniczych, które są większe o 15 do 20 procent od uposażeń urzędników niemieckich, nie mówiąc już o polskich (30-ty letni radca, urzędnik państwowy gdański, otrzymuje uposażenie wyższe od polskiego ministra).

Skutkiem wysokich plac urzędniczych, również i zarobki robotników państwowych są wyższe. Przemysł oraz rolnictwo, na terenie w. m. Gdańska, zmuszone jest do płaconia stawek robotniczych tak wysokich w porównaniu do Polski i Niemiec, że towar gdański nie wytrzymuje

pod względem ceny, możliwej do osiągnięcia, żadnej kalkulacji.

Stąd też w Gdańsku doszło do tego, że małutki ten twór państwowy posiada 20 tysięcy bezrobotnych, którzy się jednak czują doskonale, gdyż otrzymują zasiłki znacznie wyższe od wypłacanych nie tylko w Polsce ale i w Niemczech. Robotnik gdański, odpoczywający wskutek bezrobocia, otrzymuje dwa razy tyle, aniżeli robotnik polski wykwalifikowany w przemyśle metalowym, pracujący przez cały dzień. Poza to bezrobotni gdańscy otrzymują swe zasiłki bez ograniczenia czasu trwania bezrobocia. W rezultacie Gdańsk wydał na zasiłki z górą milion guldów gdańskich miesięcznie, nie licząc jednorazowego wsparcia zimowego, wynoszącego milion guldów.

Ta bezsensowna gospodarka gdańska doprowadziła do ostrego kryzysu finansowego. Gdańszczanie nie powinni przypisywać Polsce win nie popełnionych, a zrozumieć nareszcie, że postępowanie Senatu, myślącego więcej o polityce, niż o sprawach gospodarczych, przedewszystkiem stworzyło powyższą, opłakaną sytuację, w której się znaleźli obywatele wolnego miasta Gdańska.

KAWA RIEDLA

Pomyślnie konjunktury dla rolnictwa.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 9 września.

Po długotrwałym okresie wzrostu cen na zboże w kraju ustabilizowały się one ostatnio na poziomie 32 złote za żyto, 45 zł. pszenica, 31—32 zł. jęczmień brow. i 30 zł. owies (za 100 kg.) Według wiadomości podanych przez warszawski Syndykat Roln., należy się spodziewać, że ceny powyższe, wyłączając nieznaczne wahania, utrzymają się do nowych zbiorów 1927 r.

Obecna podaż zbóż na rynku wewnętrznym jest wystarczająca dla zaspokojenia bieżących jego potrzeb. W końcu września, szczególnie zaś w listopadzie, po ukończeniu robót polnych, podaż zwiększy się znacznie.

Ożywi się również eksport zbóż, który w sierpniu ustal niemal zupełnie, w lipcu zaś wyrażał się w cyfrze 55.678 tonn. Pszenicy w tym miesiącu wywieziono bowiem 1.555 tonn, żyta 38.349 tonn, jęczmienia

8.736 tonn i owsa 7.043 tonn. W sierpniu i w pierwszych dniach września, wywożono zagranicę wyłącznie niemal jęczmień w niewielkich ilościach. Oceniając konjunkturę wywozową na najbliższą przyszłość trzeba liczyć się z faktem, że dzięki wysokim u nas cenom na zboże, wywóz jego zagranicę będzie mniejszy, niż spodziewano się. Cały posiadany zapas żyta pozostanie prawdopodobnie w kraju, natomiast nadwyżka jęczmienia (około 140 tysięcy tonn) i pszenicy (około 45 tysięcy tonn), jeżeli nie nastąpi zakaz wywozu, mogą być wyeksportowane w ciągu jesieni i zimy.

Spodziewany w tym roku większy, niż w latach ubiegłych dopływ gotówki, wytworzy dla rolnictwa pewną rezerwę gotówkową, która ożywi cierpiące na brak kredytów i mocno obdłużone gospodarstwa rolne, zarówno własność większą, jak i mniejszą.

Realizacja programu aprowizacyjnego.

Warszawa, 9 września.

W ciągu najbliższych tygodni odbędzie się cały szereg konferencji na temat uchwalonych przez komitet ekonomiczny ministrów woj. sków Min. spr. wewn. w sprawach aprowizacyjnych.

W związku z opracowywanym w Min. spr. wewn. planem budowy elewatorów w różnych okolicach Państwa, Ministerstwo odbędzie konferencję z magistratem, który wydzierżawić ma dotychczasowe elewatory wojskowe na Chłodnej. Elewatory te zostaną gruntownie zrekonstruowane i przeznaczone będą dla rezerwy zbożowej, służącej dla celów zabezpieczenia wyżywienia ludności.

Dnia 10 b. m. odbędzie się narada przedstawicieli Min. spr. wewn., skarbu, oraz banków państwowych, mających finansować akcję stwo-

żenia rezerwy zbożowej. Dnia 14 b. m. odbędzie się konferencja ze Związkiem spółdzielni spożywców „Społem” również w sprawach rezerwy zbożowej. Chodzi o to, czy spółdzielnie spożywców wezmą udział w tej akcji.

Na 15 b. m. wyznaczona została konferencja z przedstawicielami cechu piekarzy i związku piekarzy żydowskich, co do wprowadzenia przymusowego ważnych ze względów higienicznych urządzeń w piekarstwie.

W drodze rozporządzenia wprowadzony ma być przymus używania mieszadeł mechanicznych, oraz przesiewaczy mąki. Dotychczasowy stan piekarstwa w Warszawie, gdzie niemal wszystkie czynności odbywają się ręcznie w fatalnych warunkach sanitarnych, nie może nadal być cierpiący.

O rewizję polsko-węgierskiego traktatu handlowego.

Budapeszt. (Tel. wł.).

Tutejsza Izba handlowo - przemysłowa wystosowała do rządu węg. memoriał, w którym wylicza ujemne skutki traktatu polsko-węgierskiego dla życia gospodarczego Węgier.

Przy zawarciu traktatu przyznano szeregowi artykułów węgierskich ulgi celne. Ponieważ jednak Polska od chwili, kiedy traktat wszedł w życie, podniosła kilkakrotnie swoje stawki celne, te przyznane traktatem ulgi celne straciły swoje znaczenie. Poza to wywóz

towarów z Węgier do Polski został przez zakazy dowozu ze strony Polski utrudniony.

Wobec tego, że traktat handlowy polsko - węgierski zawiera klauzulę, na mocy której każda ze stron jest uprawniona po upływie roku wejść w nową układy dla modyfikacji postanowień traktatu, Izba handlowo - przemysłowa w Budapeszcie prosi rząd, aby jak najszybciej przystąpił do pertraktacji, któreby umożliwiły we większej mierze wywóz węgierskich artykułów przemysłowych do Polski.

Reorganizacja armji francuskiej

Paryż. (Tel. wł.).

Prasa francuska podaje szczegóły planu reorganizacji armji francuskiej, złożonego przez ministra wojny Painlevégo w Izbie. Najważniejszym momentem tego planu jest redukcja czasu służby wojskowej do jednego roku

z zastrzeżeniem, że w przeciagu tego okresu czasu żołnierz odbędzie wszystkie konieczne ćwiczenia, nie będzie natomiast zajmowany żadnymi czynnościami gospodarczymi lub biurowymi. Projekt Painlevégo opiera się na założeniu, że okres służby wojskowej powinien być wyzyskany jak najintensywniej wbrew dotychczasowej praktyce, według której żołnierz oprócz ćwiczeń i studjów zajmował się różnymi czynnościami, nie mającymi nic wspólnego z wyszkoleniem militarnym.

Dla osiągnięcia tego celu Painlevé powołał do życia t. zw. „Urząd industrializacji służby wojskowej”, na

czym którego stoi jeden z generałów dywizji. Zadaniem tej instytucji jest znalezienie środków w celu usunięcia możliwie w największym zakresie pracy ręcznej z koszar. W związku z tem rozpisano konkurs na wprowadzenie najlepszych urządzeń techniczn. W myśl jednego z projektów kuchnie armji francuskiej mają być zaopatrzone w specjalne maszyny, które myją i obierają 660 kg. kartofli w przeciagu godziny. Dalej projektowany jest automatyczny aparat do robienia kawy i specjalne urządzenia dla utrzymywania czystości w koszarach. Gotowanie odbywać się ma wyłącznie na kuchniach gazowych i elektrycznych.

Również i praca kancelaryjna nie będzie pełniona przez żołnierzy, którzy zastąpią urzędnicy cywili. Na ten cel zostały już uchwalone odpowiednie kredyty w Izbie. W ten sposób koszar wojska francuskiego, zamieniają się istotnie na instytucję wyszkolenia wojskowego.

Polska zaproszona na manewry armji czerwonej.

Moskwa, 9. 9. (AW.) Prasa tutejsza podaje, że pod Kijowem odbywają się obecnie manewry armji czerwonej, w których biorą udział jednostki wojskowe piechoty i ka-

walerji oraz marynarki lotniczej. Podobno na manewry te zaproszeni zostali przedstawiciele Polski, Litwy, Estonji, Finlandji, Turcji, Japonji i Włoch.

Konflikt w przemyśle węglowym.

Propozycje pracodawców.

Warszawa, 9. 9. (AW.) Związek Przemysłowców Węglowych zgodził się ostatecznie na podwyższenie plac robotnikom górniczym o 5 procent.

KOMPROMIS.

Warszawa, 9. 9. (AW.) Z Katowic donoszą, że wniosek kompromisowy medjatora rządowego inspektora Gallota streszczający się do przyznania robotnikom 7% pożyczki i terminu rocznej umowy ma szansę powodzenia, ze względu na ustępliwe stanowisko robotników.

se powodzenia, ze względu na ustępliwe stanowisko robotników.

DO STRAJKU NIE DOJDZIE.

Warszawa, 9. 9. (AW.) Interpelowany przez pisma śląskie w sprawie sytuacji w górnictwie nowy wojewoda śląski p. Grażyński, wyraził przypuszczenie, że do strajku, któryby był kłeską dla życia gospodarczego Polski — nie dojdzie. Trochę wojewody będzie zawarowane wszystkich dotychczasowych służących zdobycy robotników.

Zwolnienie gen. Malczewskiego?

Warszawa, 9. 9. (AW.) Z Wilna donoszą, że Marszałek Piłsudski w czasie ostatniego swego pobytu w tem mieście rozmawiał nie tylko z generałem Jazwińskim ale i z generałem Malczewskim. Zwykle dobrze

w tych sprawach poinformowany „Warszawianka” twierdzi, że w związku z tą rozmową zapadła już nawet decyzja w sprawie zwolnienia generała Malczewskiego.

„LWÓW” W BELGJI.

Bruksela, 9. 9. (PAT.) Oficerowie i załoga szpitalu szkolnego „Lwów”, stojącego na kotwicy w porcie gan-

dawskim, przybyli we środe do Brukseli, gdzie złożyli wieniec na grobie Nieznanego Żołnierza.

Emerytowanie oficerów.

Warszawa, (Tel. wł.)

Ministerstwo spraw wojskowych przygotowuje dekret, przemieniający zasadę zwalniania oficerów ze służby czynnej w ten sposób, iż 35 lat służby będzie podstawą dostateczną do zwalnienia bez przekroczenia 53 lat.

—oo—

PASZPORTY KURACYJNE.

Warszawa, (Tel. wł.)

W ministr. spraw wewn. opracowują projekt zmiany procedury wydawania ulgowych paszportów kuracyjnych na podstawie świadectw lekarskich. Wydawanie paszportów w wypadkach nagłych odbywać się będzie w przyspieszonym tempie. (praktykowanym już obecnie w województwie lwowskim. Przep. Red.)

—oo—

WYCIECZKA OGRODNIKÓW CZESKICH.

Warszawa, (Tel. wł.)

Przybyła tu 20 bm. wycieczka czeskosłowackich ogrodników, złożona z 40 osób, które zwiedzają wielkie gospodarstwa warzywne w Warszawie, Krakowie, Wilanowie, Pruszkowie i Łańcucie. W Warszawie odbędzie się wspólne posiedzenie ogrodników czeskosłowackiego i polskiego Towarzystwa ogrodniczego.

**JUŻ NADESZŁY
OSTATNIE NOWOŚCI
DLA PAŃ do firmy
ANTONIEGO UWIERY**

Lwów ulica Halicka 10.
również do filji w Tarnopolu-Stryju. 2524

OKULISTA

dr. Leon Gruder, ordynacja
przy ul. Romanowicza 7, 2384
od godziny 12-1. 3-5.

Delegacja urzędników państw. u premiera

Warszawa, (Tel. wł.)

Wczoraj odbyła się przeszło godzinna konferencja przedstawicieli Zarządu Głównego Stowarzyszenia Urzędników Państwowych pp. Z. Szczawińskiego, St. Sasorskiego, Z. Dudy, J. Przetockiego i A. Pokrzywnickiego z p. Prezesem Rady Ministrów prof. Bartlem w sprawach urzędniczych. Przedstawiciele S. U. P. stwierdzili zaognienie i zdenerwowanie, zataczające coraz dalsze kręgi i zwiększające się pod względem intensywności — z powodu nie podejmowania przez Rząd sprawy poprawy uposażenia urzędników państwowych a w dalszym ciągu z powodu permanentnej reorganizacji urzędów, ciągłych redukcji personalnych, częstych zmian przepisów o państwowej służbie cywilnej, niestabilizowaniu urzędników mających wszelkie prawa do stabilizacji, wstrzymania awansów, niemianowania praktykantów po paru latach praktyki, niemianowania urzędników kontraktowych, pełniących przez szereg lat funkcje urzędników stałych, wprowadzenia ograniczeń w zakresie państwowej pomocy lekarskiej, nieprzeprowadzenia nowelizacji ustawy emerytalnej w kierunku projektu wniesionego przez Rząd z końcem 1925 r., nieobjęcia urzędników prowizorycznych ubezpieczeniem emerytalnym, wstrzymania budowy domów urzędniczych, w województwach wschodnich i nieprzyznania im równocześnie dodatku kresowego i t. d.

Prezes Rady Ministrów wyjaśnił delegacji szczegółowo sytuację gospodarczą - finansową Państwa, uniemożliwiającą zwiększenie wydatków państwowych, o ile nie ma się zamiaru wkroczenia na niebezpieczną dla Państwa i ogółu obywateli drogę inflacji, stwierdził konieczność poprawy położenia materialne-

go urzędników, przyrzekł stanowcze podjęcie tej sprawy przy pierwszej nadarzącej się sposobności dopuszczalnej gospodarczo, oświadczył, że wydał dyspozycję szybkiego zakończenia wszelkich reorganizacji, aby nie przewlekać szkodliwego stanu prowizorjum, wywołującego zrozumiałe w kołach urzędniczych zdenerwowanie. Obiecał zbadać sprawę przedstawionych posulatów w zakresie pomocy lekarskiej, budowy domów urzędniczych, porozumieć się z Zarządem Głównym S. U. P. w sprawie projektowanej zmiany niektórych postanowień w ustawie o państwowej służbie cywilnej, przy czym przychylił się do stanowiska reprezentantów S. U. P. w sprawie objęcia przepisami emerytalnymi urzędników prowizorycznych, przyrzekł rozpatrzyć sprawę zmian w ustawie emerytalnej, poddać analizie podniesioną przez delegację kwestię zastosowania do urzędników państwowych automatycznego awansu.

PRZYJMOWANIE KANDYDATÓW DO SŁUŻBY PAŃSTWOWEJ.

Warszawa, (Tel. wł.)

Min. Spraw Wewn. przygotowało okólnik o sposobie przyjmowania kandydatów do służby państwowej. Okólnik ustala, iż od osób, zamierzających się poświęcić służbie państwowej i zając pierwszą kategorię urzędów, wymagane jest wyższe wykształcenie, zaś w kategorii 2-giej i 3-ciej odpowiednie wykształcenie średnie. Kandydaci kierują podania do starostw i województw. Wojewodowie w miastach uniwersyteckich w razie napływu podań mają skierowywać podania te do innych województw.

—oo—

Ponoś...

Sic transit...

Smutno dziś bardzo! O, wielki Allahu! Cierpią okrutnie „narodowe kliki”. Władzę i wpływy po majowym krachu „Djabli zabrał” — klną wszystkie Grabuszyki.

*

Jak szkolni żacy, popłakując z cicha, Sioją posłusznie w kątku na pokucie. Prawica zgodnie, remonstrując kicha. — Lewica groźnie kiwa palcem w bucie.

*

Sic transit! mówi dowcipnie przystowie; Dawniej Sejm huczał jak wzburzone morze I chodził Polsce formalnie po głowie, A dziś cichutko siedzi jak mysz w norze.

*

Jurna prywata na łopatki obie Legia i pycha straciła kiel smoczy, Sekciarstwo chodzi w najcięższej żalobie, Korupcja z żalu wyplakuje oczy...

Wid

—oo—

Rozbudowa portu w Gdyni.

Gdynia, (Tel. wł.)

W najbliższych dniach oczekiwany jest wpływ pierwszej raty kredytu państwowego, przeznaczanego na inwestycje miejskie. Pierwsza ta rata wynosi 100.000 zł. i będzie całkowicie zużyta na rozbudowę miasta. Na przeprowadzenie dokładnych pomiarów miasta Gdyni ogłoszony zostanie w krótkim czasie konkurs. Teren pomiarów od południa zamknięty jest linią dworca oraz toru kolejowego, od północy zaś morskiem wybrzeżem, ulicą Kuracyjną i torem dojazdowym, łączącym dworzec kolei z portem gdyńskim. Obecnie rząd zwraca pilną uwagę na budowę portu. Roboty obecnie będą prowadzone w znacznie szybszym tempie niż dotychczas.

B. Sekundariusz Szpitala powsz. we Lwowie
Dr. BERNARD RAPAPORT
przyjmuje w chorobach chirurgicznych i narządu moczowego od godz. 4-6 ul. Romanowicza 11, I. p. Lift do dyspozycji 2581

—oo—

Odcinek „Kurjera Lwowskiego” z 11 9 1926.

J. KESSEL. 2

DWAJ OBLĄKANI.

Tłumaczył S.

(Ciąg dalszy).

II.

Wszyscy, którzy bywali u doktora Anissina, kochali go. Był to wysoki, łysy mężczyzna; na czole Derłito mu się zawsze kilka kropek potu. Ujmował sobie wszystkich niewinnością i delikatnością, które wyzierały z jasnych oczu i wąskich warg. Był kierownikiem zakładu dla obłąkanych i w codziennej styczności z wariatami wyrobił sobie serdeczność w stosunku do wszystkich ludzi.

Czerwoni nie niepokoił Anissina, bo doktorów było mało i sówiet oszczędzał ich. Ale on widział dookola siebie to polowanie na butnizów i zobaczywszy Erchofa, zrozumiał, że inżynier nie ujdzie śnierci, jeżeli on nie przyjdzie mu z pomocą.

Anissin znał Mikołaja Piotrowicza już oddawna. Codziennie wieczorem spotykali się w klubie i tam, po wście, dyskutowali aż do rana rozkoszując się samem mówieniem, w które umysły rosyjskie wkładają najlepsze sws siły. Tak zawiązała się między nimi przyjaźń. Siłę jej

poznał Anissin po wzruszeniu, które ogarnęło go na widok zmienionej twarzy inżyniera. I pomimo ryzyka takiego przedsięwzięcia Anissin postanowił ocalić nieszczęśliwego kryjąc go w domu warjatów.

Zakład obejmował kilka pawilonów rozsianych po cichym parku. Gdy przyszli, wieczór zaczął je właśnie pokrywać mrokiem. Światła dawały oknom złotą przejrzystość; dozorczyńnie w białych bluzkach w milczeniu przewijały się wśród ciemności po gazonach. Cichy spokój panował w tym kącie; zapomnianym przez miejski hałas; nawet kraty otaczające pawilony furjatów ściemniała nadchodząca noc tak, że wyglądały jak brązowe promienie rzucone na ścianę... Mimo znużenia Erchof odczuł ten spokój.

Mruknął:

— Tu dobrze. Nie idźmy dalej.

— Powoli, powoli, Mikołaju Piotrowiczu, mój drogi, odpowiedział Anissin, uradowany, że inżynier się odezwał. Będziemy was doglądać i wrócicie do siebie.

Po kilku dniach nie już w postaci inżyniera nie przypominało człowieka, który niedawno ścigany półświadomie błąkał się po mieście. Tylko nerwowe ruchy i drżenie powiek znaczyły godziny przebyte w obliczu śmierci.

Chodził teraz ubrany w bluzę dozorczy, ponieważ Anissin uznał

ten strój za najlepszą kryjówkę dla swego przyjaciela i, by nie wywołać najmniejszych podejrzeń wśród służby, polecił mu nadzór nad jedynym młodym inteligentnym manjakiem. Jego nieszczęśliwe oczy były bezbarwne ze strachu przed śmiercią, którą wszędzie widziały. Była ona w pokoju, kryła się za portjerą u wejścia, od dotknięcia jej ręk usychały w parku kwiaty, czyhała w cieniu drzew, wczesnym rankiem, wśród ciemnych nocy i często młody człowiek widział jej sylwetkę ułożoną z gałęzi, przez które przedzierało się światło księżyca.

Erchof przywiązał się do niego. Lubiał jego delikatność zachowania się, ton głosu i trwogę spożnienia, wyższą od zwierzęcego strachu i innych obłąkanych. To jednak niewystarczyło do wytłumaczenia delikatnej rozkoszy, jaką sprawiała mu rozmowa z nim i obserwacja go. Czuł, że między nim a tym monomanem istnieją węzły wypływające ze wspomnienia żyjącego w głębi świadomości inżyniera, wspomnienia owych dni, kiedy to ponura towarzysząca obłąkańca, śmierć, nie przestawała go prześladować. I to że znalazł ją we wzroku drugiego gdy sam był już od niej wolny sprawiało mu rozkosz.

Pewnego wieczoru inżynier rozmawiał z tym młodym człowiekiem, gdy Anissin wszedł do pokoju. Dol-

na warga drżała mu, a krople potu na czole były większe i liczniejsze niż zwykle.

Nie zwracając uwagi na chorego, rzekł doktor:

— Mikołaju Piotrowiczu, on przyjdą.

Inżynier zrozumiał i szepnął:

— Dlaczego?

— Muszą mi nie ufać. Dziś w nocy albo jutro rano będzie tu komisarz i dwudziestu inżynierzy. Dowiedziałem się o tem przez niedyskrecję. Nie możecie tu zostać, z pewnością poznają was, a to byłaby śmierć dla nas obu.

W tej chwili majnak wydał przeźrażliwy krzyk, który wywołał nerwowe drżenie ust inżyniera:

— Ona się zbliża, krzyknął: Doktorze, odpędź ją, ona mnie ścisza za gardło!

— Uspokójcie się, odrzekł szorstko Erchof.

W jego oczach błyszczała taka wzgarda, że nieszczęśliwy ucichł.

Groźba śmierci, która znowu zawiła nad inżynierem, uczyniła mu nienawistnym tego, którego to widmo prześladowało ciągle.

Anissin zdecydował:

— Widzę tylko jeden sposób; zamknąć was w pawilonie furjatów. Ale dobrze odegrajcie swoją rolę. Idźcie o wasze życie.

(C. d. n.)

—oo—

Ogólnopolski Zjazd Inżynierów-Drogowców.

Lwów, 10 września. Wczoraj rozpoczął się w mieście naszym I. ogólnopolski Zjazd inżynierów drogowców, odbywający się z okazji równoczesnej wystawy drogowo-budowlanej.

Otwarcie Zjazdu odbyło się w sali Izby handlowo-przemysłowej w obecności przybyłych licznie z całej Polski inżynierów drogowych. Jako goście zjawili się na zjeździe: wojewoda lwowski p. Garapich, w imieniu władzy państwowej, prezydent Neumann im. miasta Lwowa, dowódca O. K. generał Sikorski, jako reprezentant armii, oraz przedstawiciel Ministerstwa robót publicznych, wicedyrektor departamentu drogowego p. inż. Tryliński.

Zjazd otworzył i zebranie zajął inż. Rogoziński kierownik okręgowej dyrekcji robót publicznych we Lwowie, witając zebranych i kreśląc wielkie zadanie społeczne, jakim jest poprawa stanu dróg w Polsce, czekające swego rozwiązania przez inżynierów drogowych.

Z kolei dokonano wyboru prezy-

dum zjazdu. Prezesem honorowym zjazdu wybrano dyrektora departamentu drogowego Ministerstwa przemysłu i handlu p. inż. Nestorowicza. Do prezydium zostali wybrani pp.: inż. Rogoziński, inż. Tryliński, inż. Engel.

Nastąpiły przemówienia powitalne. Imieniem nieobecnego dyr. inż. Nestorowicza witał zjazd inż. Tryliński, a dalej wojewoda p. Garapich, prezydent Neumann, generał Sikorski, prezes Izby handlowo-przemysłowej p. Kolischer, prof. Watorek (im. Politechniki), inż. Gasiorowski (Izba inżynierska), poseł inż. Pawłowski im. Tymczasowego Wydziału Samorządowego.

Obszerny referat wygłosił inż. Bratro nac. Wydziału drogowego Okręg. Dyr. Rob. Publ. we Lwowie. Następnie dokonano podziału zjazdu na poszczególne sekcje, poczem uczestnicy zjazdu udali się gremialnie na zwiedzenie wystawy drogowej na Targi Wschodnie.

Dziś obradować będą sekcje.

ax ox

SALI SĄDOWEJ.

Inż. Paykart uwolniony od winy i kary.

Lwów, 10 września.

Wczoraj w dalszym ciągu rozprawy przesłuchano ponownie cały szereg świadków. Po odczytaniu orzeczenia znawców psychiatrów, przerwano rozprawę do popołudnia.

Popołudniu po przemówieniach stron nastąpiło resume, poczem sędziowie przysięgli udali się na naradę. Późnym wieczorem ogłoszo-

ny został werdykt sędziów przysięgłych, którzy 11 głosami zaprzeczyli winie oskarżonego, wobec czego trybunał uwolnił go od winy i kary. Prokurator zgłosił zażalenie nieważności.

Rozprawie przewodniczył s. s. o. Göttinger, oskarżał prokurator Sywulak, bronił adwokat dr. Dwernicki.

ox ox

Trzy wielkie kradzieże we Lwowie.

Lwów, 10 września.

Zapewniamy nas w sferach policyjnych, że w okresie Targów Wschodnich we Lwowie, nie dojdzie do większej kradzieży lub włamania, gdyż wszyscy dozornicy złodzieje t. zn. fachowcy, zostaną na czas ten osadzeni w aresztach policyjnych. Policja zawiadła się jednak w swoich rachubach. Konstatujemy fakt, że nie wszyscy „fachowcy” znani są policji. Każdy złodziejskie rosną z dniem każdym, a policja nie dość liczny i wytrawny posiada aparat, by nadać w... rejestrowaniu. Nęcza sztuka „sposobności”, a sposobność czyni złodziejem... Co poza tem kradzie, powodzenie — w subtelności sprytu i fantazji złodziejskiej.

W dniu wczorajszym jakiś święto-

kradca skradł z gubowca rodzimiego Jakóba Hija, na cmentarzu żydowskim, pochodnie brązową wartość 500 złotych. — Drugi złodziej, acz nie świętokradca z hallu kina „Lew” wyniósł duże lustro, długości 2 metrów z złotonami ramami wartość około 700 złotych. Jak mógł on to niespostrzeżenie uczynić... pozostanie zdaje się zagadką. — Nie gorzej obłowił się jakiś „fachowiec”, który włamał się do firmy „Montania” (Gródecka 35). Wybił on szybę w oknie, przepiłował kraty, poczem wtargnął do wnętrza. Lupem jego stało się 5 roli pasów skórzanych, wartość 150 dolarów.

O wszystkich trzech wypadkach zawiadomiono policję, która wdrożyła dochodzenia...

Miasta rosyjskie w Ameryce.

Lwów, 10 września.

W roku ubiegłym założono w okolicach Nowego Jorku miasto Nowy Pietrograd, który budowany jest według miniatury Peterburga. Miasto rozwija się bardzo szybko. Prace tego rozpoczęto w roku bieżącym prace około budowy nowego miasta rosyjskiego w pobliżu miasta Detroit. Nowa Moskwa, jak brzmi nazwa nowego tego miasta, odległa jest zaledwie kilka kilometrów

kolej elektryczna w Bułgarii. Po wybudowaniu i uruchomieniu nowej linii przystąpi prawdopodobnie rząd bułgarski do elektryfikacji innych linii kolejowych. W tych dniach ogłoszony zostanie konkurs na dostawę lokomotyw elektrycznych dla bułgarskich kolei żelaznych.

ZATRUCIE WOJSKA NIEŚWIEŻYM MIĘSEM.

Częstochowa. (Tel. wł.).

Dwie kompanie żołnierzy 27 p. p. — przebywającego na ćwiczeniach w Baryczu, uległo zatruciu skutkiem spożycia mięsa niezdrowego, dostarczonego przez dostawców z Częstochowy. Obeszło się bez wypadków śmierci, dzięki zastosowaniu natychmiast środkom lekarskim.

—De—

VI. Targi Wschodnie.

Lwów, 10 września.

FREKWENCJA ZWIEDZAJĄCYCH NA TARGACH WSCHODNICH.

Frekwencja publiczności od dnia otwarcia Targów Wschodnich z każdym dniem się potęguje. Stosunkowo największą była w samym dniu otwarcia ze względu na to, że w godzinach przedpołudniowych przepuszczała była tylko publiczność za zaproszeniami. Natomiast już w południowej przybrało zwiedzanie Targów charakter masowy, tak, że w pierwszych 4 dniach liczba zwiedzających wynosiła około 50.000 osób. Kart zamiejscowych wydano do dnia 8 b. m. 5.000 egzemplarzy i skutkiem wyczerpania pierwszego nakładu biletów zamiejscowych okazała się potrzeba wydrukowania nowej ich edycji. Ze wszystkich stron kraju zgłaszane są zbiorowe wycieczki organizowane przez instytucje publiczne, stowarzyszenia i organizacje gospodarcze.

Wśród zamiejscowych gości znaczny odsetek stanowią kupcy zagraniczni w tem grupy drobnych kupców żydowskich z Węgier i Rusi Zakarpackiej. Konsulat Polski w Koszycach wydał dotychczas przeszło 150 kart osobom wybierającym się na Targi przeważnie ze sfer handlowych i przemysłowych. Masowo sprzedane są również legitymacje targowe w Czemiowcach, w Budapeszcie i Wiedniu.

BELGIJSKO - POLSKIE BIURO INFORMACYJNE NA TARGACH WSCHODNICH.

Centralny Komitet Przemysłowców Belgijskich w Brukseli wysłał na Targi Wschodnie swego delegata p. inż. Paul de Maen'a. Wszystkim interesantom, pragnącym nawiązać stosunki z Belgią w dziedzinie eksportu czy importu udzielać będzie p. Paul de Maen informacji osobistych w dniach 13, 14 i 15 bm. na Targach Wschodnich w biurze dyr. Grosmana od godziny 12 do 1 w południe.

GOSPODARCZA MISJA WOJSKOWA Z RUMUNJI NA TARGACH.

W czwartek przedpołudniem zatrzymała się we Lwowie celem zwiedzenia Targów w przejeździe z Bukaresztu wycieczka sztabowych oficerów rumuńskich w liczbie około 14 osób, zorganizowana dla zaznajomienia się z przemysłem polskim. Po jednodniowym pobycie we Lwowie wycieczka zwiedzi w dalszym ciągu Warszawę, Białą Podlaskę, Łódź, Katowice, Skarżysko, Tomaszów, Koluszki, Poznań, Bydgoszcz i Toruń. Czas trwania wycieczki obliczono na około 17 dni. Z ramienia sekcji przemysłu wojennego przy Związku eksportowym przemysłu metalowego przetwórczego, towarzyszy misji rumuńskiej rotmistrz L. Gologórski. Ministerstwo Kolei wysłało do dyspozycji wycieczki na cały czas podróży specjalny wagon do Śniatyna.

—ox ox—

Jak policja informuje prasę.

Z humorystyki raportów policyjnych.

Lwów, 10 września.

Lwowska Ekspozytura śledcza jest instytucją nad wyraz dyskretną, co objawia się b. dobitnie w sposobie informowania prasy o zaszych wypadkach. Zdamzają się we Lwowie niemal codziennie oszustwa i afery, które należałoby bezwzględnie publicznie napiętnować, policja jednak chowa wszelkie, zdobyte w swym sezarie. Nie wchodzący w interakcje policji, sądzimy tylko, że tego rodzaju salwowanie honoru wszelkiego rodzaju zbrodniarzy jest conajmniej niestosowne.

Wszelkie apele do kierownictwa Ekspozytury, o zmianę tego systemu pozostają bez rezultatu. Policja każdego dnia obdarza prasę raportem, który nadawałby się raczej do kroniki pisma humorystycznego.

Oto typowy okaz raportu policyjnego:

Kradzieże i włamania.

Komis. I. P. P. oddał do aresztów pol. Burasa Władysława, lat 18, bez stałego miejsca zam. — za kradzież prześcieradła i koca, wart. 30 zł. na szkodę Terlik Henryki.

Na Komis. I. P. P. domiósł Czaban Wasyl, że na budowie II. Domu techników skradziono mu z kieszeni kamizelki srebrny zegarek marki „Nominator” wart. 60 zł.

Za kradzieżą pugilaresa z pieniędzmi na szkodę Łużnickiego Dmytra — oddał Komis. V. P. P. do aresztów pol. Białego Jana, lat 24 i Cwycaka Pawła, lat 16.

Na Komis. VI. P. P. domiósł Norek Jan, że przy kasie na gł. poczcie skradziono mu z kieszeni marynarki 90 zł. w różnych banknotach.

Awantury i opilstwo:

Dnia 8 bm. wszczęli awanturę i bójkę na pl. Teodora Bernard Streig zam. Objazdowa 2 i Jakób Reichert r. Donner, zam. Gazowa 4, handlarze mlekiem, podczas której poble-

wali się nawzajem mlekiem, ponad to Streig uderzył Reicherta, rozbił 30 l. butkę napełnioną mlekiem do nieprzytomności. (???)

Żebractwo i włóczegostwo:

Wawrzyńca Macha, lat 21, za żebractwo na Targach Wsch. oddano do aresztów pol.

Za włóczegostwo oddano do aresztów pol. Paraśkę Tatarczuk, lat 25 oraz Ewę Sterecką lat 22.

Różne:

Dnia wczorajszego zmarł nagle na udar serca Matjaszek Ludwik, lat 60 weteran z roku 1863.

*

A gdzie podziały się te sprawy, o których przedewszystkiem prasie winna wiedzieć? Co dzieje się z afera „Światka eleganckiego”, która prowadzo referent I. Brygady wyw. Bandrowski? Dlaczego policja dotychczas milczy o wykryciu fabryki świadectw dojrzałości (Brygada I.) (stało się to kilka tygodni wstecz); co stało się z fałszerzami duplikatów patentów skarbowych; dlaczego nie podano do wiadomości prasy buntu robotników tytoniowych w Winnikach; co dzieje się z morderstwem rabunkowym dokonaniem pół roku temu na Feuersteinowej kucharce Meibluma; czy wykryto mordercę ś p. Jajkowej?

Doprawdy, czas najwyższy, aby społeczeństwo dowiedziało się na wreszcie, co policja robi? Jakże są wyniki tej pracy, jednym słowem czy i o ile można policji tej ufać!

POWIATOWE KASY OSZCZEDNOŚCI.

Warszawa, 9. 9. (AW.) Ministerstwo spraw wewnętrznych opracowało projekt ustawy o organizacji powiatowych Kas Oszczędności na terenie Rzeczypospolitej. Po zaakceptowaniu wojewodów, projekt będzie skierowany do Rady Ministrów.

OD ADMINISTRACJI: Czas odnowić prenumeratę na wrzesień!

Zalegających z prenumeratą P. T. Abonentów upraszamy o rychłe wyrównanie zaległości przez przekazanie na P. K. O. Nr. 153.215 lub przekazami pocztowymi, by nie spowodować wstrzymania wysyłki pisma.

Banki polskie straciły 9 milionów dolarów.

Warszawa, (Tel. wł.) „Kurjer Polski” donosi o stracie 9 milionów dolarów, poniesionych przez banki polskie w staraniach o dzierżawę monopolu spirytusowego w Turcji. Jak wiadomo do konkursu stanęły kapitały niemieckie ze szwajcarskimi i polskie z włoskimi. Oba koncerty ofiarowały po 3 miliony dolarów.

Niemcy nie chcąc opuścić Polski, podniosły cenę do 12 milj. dolarów, zaś nasz przedstawiciel bez porozumienia się z Włochami ofiarował również 12 milionów. Banki szwajcarskie wycofały się, jak również i Niemcy. Włosi dowiedziawszy się o tak wysokiej sumie również z oferty się wycofały.

O zniesienie przybudówki na Zamku królewskim.

Warszawa, (Tel. wł.) W sferach, zajmujących się renowacją Zamku Królewskiego w Warszawie jest dyskutowana bardzo poważnie sprawa zniesienia tej części zamku, dobudowanej przez Rosjan, która przylega do bramy Grodzkiej, znajdującej się od strony wjazdu. W omawianej przybudówce znajdują się t. zw. schody Rady Regencyjnej, przez które wchodziła publiczność, zwiedzająca Zamek. Zniesienie jej odsłoniłoby

znacznie pałac Pod Blachą, ułatwiłoby dojazd do niego i wydołoby bramę grodzką, znajdującą się dzisiaj w kącie między głównym skrzydłem Zamku, a pawilonem dobudowanym.

Sprawa zniesienia przybudówki nie jest jeszcze ostatecznie rozstrzygnięta, chociaż w komitecie odbudowy Zamku znajduje bardzo poważne poparcie szczególnie wśród architektów, zajmujących się sprawami zabytkowymi.

„Kurjer Polski” z 11. 9. 26

JERZY EUGENJUSZ PŁOMIEŃSKI. 1

Najnowsza powieść Stef. Grabińskiego.

Można Stefanowi Grabińskiemu zarzucać w imię zdrowia społecznego brak instynktu życia i ucieczkę przed nim w niesamowite państwo psychopatologii, można się nie zgodzić z supremacją w jego twórczości tajemnej wiedzy, magii, okultyzmu i t. d. na niekorzyść obrazu realnego życia, można potępiać irrealizm autora „Demona ruchu”, rzekomo pozbawionego zainteresowania — dla socjalnej czy społecznej rzeczywistości — faktem pozostanie nawet mimo to, że twórczość jego jest zjawiskiem w literaturze polskiej bezwzględnie nowym, niezwykłym, nie mającym za sobą żadnych modeli i pierwowzorów literackich. Przy porównawczym zaś zestawieniu jej z pokrewną gałęzią literatury zachodniej (A. E. T. Hoffman, E. A. Poe, Milers de l'Isle A, Stevenson, Meyrick, Evers, i t. d.) nawet pedantycznie wpływowo przyznać musza, że posiada ona styl odrębny, swoisty i niezawisły. Grabińskiemu dzieje się niemała krzywda, tem dziwniejsza, że pisarz ten odbywa stale wytrwały pochód twórczy wzwyż — nie zadowolając się, jak tytu jego młodszych kolegów po piórze — zdobytymi walczącymi. Był czas, gdy każde-

mu jego wystąpieniu literackiemu, towarzyszyły dytyramby ze strony najpoważniejszych krytyków. Mówiono nawet o szkole lit. Grabińskiego. (Naśladowcą jego jest nowelista warszawski Stan. Czornowski). Dzisiaj, chociaż talent jego dojrzał bardziej, a krąg zainteresowań artystycznych rozszerzył się — obejmując nowe pola i horyzonty — stosunek krytyki do niego stał się niezrozumiale wstrętniejszy, zagadkowo niejasny a czasami nawet wyraźnie złośliwy w swych pretensjonalnych zarzutach. Grabiński dał krytykom swoim świetną odprawę w autobiograficznym rozdziale swej najnowszej powieści p. t.: „Cień Bafometa” (rozdz. „U Wrześniaka”), stwierdzając słusznie, że niewiele jest w krytyce polsk. komentatorów, którzy dopracowawszy się do wysokości jego dzieła, mają wtedy dopiero prawo i mogą pisać o nim rzeczoznawczo. A rzecz do naprawdy niełatwa. Grabiński posiada bowiem niepospolitą erudycję (zwłaszcza z dziedziny filozofii, psychologii, psychopatologii, okultyzmu i wogóle całej t. zw. wiedzy tajemnej), która jest jakby podglebieniem jego tworu literackiego, tworu o podłożu wybitnie intelektualnym, mimo jego irracjonalnego tonu i rytmu duchowego.

Najnowsza powieść Grabińskiego „Cień Bafometa” — jest próbą bezpośredniego zbliżenia się do życia. Dotychczasowy irrealista staje w niej świadomie wobec pytań socjalno - społecznych, usi-

Sekta „sobotników”.

Lwów, 10 września.

Do kolekcji sekt, znajdujących się w granicach Polski, należy dodać jeszcze jedną: sobotników. Odnalazł ją p. Urjusz Gliklich w okolicach Lucka. Kolebką sekty jest Rosja; tam, nad brzegami Wołgi, za panowania Mikołaja I. powstała i poczęła się szerzyć ta dziwna słowiańska odmiana mozaizmu.

Po wojnie została zawleczona i do Polski. P. Gliklich słyszał od dawna o istnieniu sobotników na Wołyniu, lecz nikt nie mógł mu wskazać dokładnie ich pobytu. Uczynił to przypadek. Znajdując się w jednej z drukarni w Lucku, p. Gliklich zauważył świeżą odbitkę p. t.: „Nowa prawdziwa droga do życia”. Odezwia zawierała czystą ideologię sobotników. Dowiedziawszy się od właściciela drukarni, że nakładcą odezwę jest ruski chłop, Stefan Bachniuk, starszy z gromadzenia sobotników, zamieszkały we wsi Boguszówce, 8 km pod Luckiem p. Gliklich natychmiast udał się na miejsce, by zrobić z Bachniukiem szczegółowy wywiad.

Jest nas obecnie 178 osób, mówi Bachniuk, tak w Boguszówce, jak w kilku sąsiednich wioskach: Tychowszczyń, Krasawicy, Wilczyń i t. p. Ja jestem starszym z gromadzenia... Zbieramy się na nabożeństwo w prywatnych domach.

Świętujemy wyłącznie soboty.

Obrazy edrucamy, jak też posagi świętych. Wystrzegamy się wie-przowiny. Na grobach nie stawiamy krzyżów tylko drewniane znaki na wzór żydowskich.

Bachniuk został sobotnikiem jeszcze przed wojną pod wpływem czytania Biblii i rozmów z żydami. Za propagandę nowej sekty został pozbawiony praw obywatelskich i

wsadzony do więzienia w 1914 r., akurat przed wybuchem wojny.

Sobotnicy dzieci nie chrzczą, nie poddają ich również obrzezaniu. Gdy dziecko ma 8 lat odmawia się nad niem specjalną modlitwę... Małżeństwa kojarzą się bez żadnych obrzędów. Nazwiska nowożeńców notuje Bachniuk do specjalnej książki wogóle prowadzi on całą, jak się wyraża „metrykację”. Artykuł kończy się słowami Bachniuka, w których starszy sobotnik wyjawia swoje najgłębsze przekonanie, że do zbawienia prowadzi jedyna tylko droga: droga starotestamentowych proroków.

Z tego wywiadu wynika że sobotnicy prężyli być chrześcijanami.

(odrzucają chrzest) lecz nie zostali również mozaistami - żydami (nie przyjmują bowiem obrzezania, talmudu, świąt żydowskich, prócz soboty).

NADESLANE.

Sekundarjusz Państw. Szpit. Powsz.
Dr. KAROL TRAU
ord. w chorobach uszu, nosa, gardła
i krtań od 3—5 popoł. 2545
Lwów, ul. Kochanowskiego 26, parter.

ZAKOŃCZENIE STRAJKU W PIEKARNIACH WARSZAWSKICH.
Warszawa, (Tel. wł.)

Sprawa umowy w piekarniach warszawskich została pomyślnie załatwiona. Umowa została zawarta przez 7 większych młynów warszawskich. Strajk został zakończony. Dziś wszyscy robotnicy przystępują do pracy.

kuje dotrzeć do tajemników żywego mięszu współczesności, porzućwszy grzaski ład indyferentyzmu społeczno - moralnego. Ktoby szukał genetycznych ścieżek „Cienia Bafometa”, pragnąc ustalić stopień rozwojowej ciągłości tego utworu w stosunku do poprzednich, odnalazłby niejawnie luźny, może zamierzony, lecz niedostatecznie sprecyzowany artystycznie — związek między nim a poprzednią powieścią „Salamandra”. To, co w „Salamandrze” jest kontrowersyjne, zamglone i nieświadomie zafartowane, w „Cieniu Bafometa” — symbolizująca odwieczny pochod przez gościniec wieków — dwóch wrogich sobie, zaciekle zmagających się sił tworzenia i burzenia, żywiołów Dobra i Zła, ormuzydyzmu i arymanizmu, to wysuwa się w „Cieniu Bafometa” na plan pierwszy wyraźnie i dosadnie. W „Salamandrze” odbywa się walka tych dwóch potęg na płaszczyźnie irracjonalnej, niejako poza życiem, więc wynik dla życia samego, jako tego terenu, na którym jedynie mają rację bytu wszelkie mapy i tablice wartościowań i ustosunkowań etycznych — jest najzupełniej obojętny. „Cień Bafometa” jest powieścią o życiu, próba odkrycia hierarchii jego najwyższych wartości, na których możnaby zbudować współczesność. Pomian i Pradera — dwie główne postacie tej powieści — to dwa wcielenia walczących z sobą antynomij dobra i zła, — dwa przeciwległe bie-

guny systemów życia i jego możliwości. Stabilizacja jednego z tych systemów ma zadecydować o strukturze duchowej ludzkości i typie jej kultury, by przynieść ostateczne zwycięstwo albo twórczej pracy idealizmu, opartego o dogmat duszy albo jedynowładztwu materializmu, opartego o dogmat rozumu. Grabiński przy całym swoim wyraźnym antiracjonalizmie i przy wyraźnej nielojalności w stosunku do istniejących form życia w którym widzi podobnie jak wielu zresztą pisarzy — pandemonium zła, przemógłszy powyższe zagadnienie psychologiczne i filozoficzne na niwę polityki nie daje jednak zdecydowanej odpowiedzi: kto właściwie zwycięża? Śmierć ministra Pradera — wynik podświadomego czynu Pomiana — jest klęską moralną i duchową tego ostatniego. Pomian traci bowiem w następstwie równowagę moralną, traci bezcenny skarb wiary w słuszność swojej sprawy, i stałe w tragicznej rozterce z sobą samym przed dylematem prawa moralnego — wszelkiej zbrodni. To samo załamanie wewnętrzne, które przeżywa Raszkolnikow, Dostojewskiego („Zbrodnia i kara”) lub Mickiewiczowski Wallenrod — przekształca w dekadencję jego wolę czynu (przynajmniej zamierzonego). I oto z tego, który zamierza budować ideową współczesność pozostaje nowożytny Hamlet, chory na historię sumienia

(Dok. nast.).

Z przechadzek po „Targach Wschodnich“.

Lwów, 10 września.

RAJECZNA WYSTAWA.

Tak jak Toruń z pierników, słynie Lwów z wyrobu znakomitej czekolady. Zawdzięczamy to znanej i cenionej firmie Jan Höflinger, która wystąpiła na Targach Wschodnich z dwiema wspomnianymi wystawami, a to w pawilonie Polskiego Banku Przemysłowego i na wystawie spożywczej w pawilonie Centralnym.

Specjały i cacka, ugrupowane w tych stawkach nęca oczy i kuszą podniebienie, zwłaszcza, jeśli się wie, że są to wytwory pierwszorzędnej jakości.

Znany wszak wyborny smak owych przeróżnych czekolad Höflingera — mlecznych, migdałowych, gorzkich, pomarańczowych, szwajcarskich, owych pralinek, pomadek, pastylek, „kociach języczków“ i jak tam jeszcze one się nazywają — jeśli zaś kto nie zna, a jest amatorem czekolady, niechże pójdzie wybierać i próbować. Zarazem będzie mógł napatrzeć się umieszczonym na wystawie spożywczej misternym przedmiotom, jak czekoladowemu modelowi fabryki, figurkom królów polskich, prześlizgniętemu orłowi, które w całości wyrobione zostały z czekolady, jakby przysłyły wprost z bajki o wróżce, mieszkającej w domku cukrowym.

W pawilonie zaś Polskiego Banku Przemysłowego mamy przegląd wszystkich wyrobów, jakie wytwarza fabryka Höflingera, oraz obraz fabryki i jej maszyn, przedstawiony na licznych zdjęciach foto-

graficznych. Wytwórnia ta stoi pod każdym względem tak wysoko, że nie potrzebuje obawiać się konkurencji wyrobów zagranicznych i z tego powodu zajmuje bardzo poważne miejsce w przemyśle krajowym.

Z wystawców branży chemicznej na „Targach Wschodnich“ wystąpiła najokazalej „Saturnia“ S. A. jako największa w Polsce fabryka przetworów tłuszczowych.

Koski „Elida“ i „Radion“ należą do najefektywniej urządzonej. — Szlachetna prostota w połączeniu z wysoce estetycznym doborem barw i form, zasługują na specjalne wyróżnienie.

Tym razem śmiało można powiedzieć, że pierwszorzędny towar, ma także pierwszorzędą reklamę.

Jest bardzo pocieszającym objawem, że firma krajowa, zarówno swym towarem, jak i doborem reklamy, może śmiało równać się z największymi w tym zakresie przedsiębiorstwami zachodnio-europejskimi.

Plakat „Elidy“ o potężnych rozmiarach i przymany w tonie złotawo-czarnym, umieszczony w kioskach reklamowych „Targów Wschodnich“ zwraca powszechną na siebie uwagę.

Szczególne zainteresowanie wzbudza nowy środek samopłorący „Radion“, który już dziś nazwać możemy mydłem przyszłości.

Zainteresowanie kupców i zwiedzających jest ogromne.

dy za drabinkę sznurowa, zwieszająca się z szybiącego nad rzeką jezioron samolotu i wdrapać się na płatowiec. Karkołomny ten popis nie jest bynajmniej pierwszym tego pokroju — przynajmniej... w Ameryce.

NIEUDANY CZESKI LOT DYSTANSOWY.

„Prager Presse“ donosi, iż lot pilota Jira na samolocie czeskiej konstrukcji Avia BH 9, o silniku Walter 60 MK. podjęty w dniu 26 b. m., nie udał się z powodu warunków atmosferycznych. Jira pragnął zdobyć rekord długości drogi bez lądowania.

Szekspira, „Świecznik“ Musseta i „Zakochani małżonkowie“ Goldoniego“. Z literatury współczesnej ujrzymy utwory sceniczne Schramka, Bernarda Shaw, Geraldy, Maeterlincka, Claudela Strindberga, oraz dwie komedje z bieżącego repertuaru francuskiego.

Na przedstawieniach popularnych wystawiane będą sztuki z klasycznego repertuaru, a więc komedje Fredry „Cyd“ „Corneilla“, „Skąpiec“ Mollera, „Dziady“ Mickiewicza, „Ptaki“ Arystofanesa, „Uriel Akosta“ Gutzkova i wielu innych.

Czytajcie

KURJERA LWOWSKIEGO

Kurjer literacki.

Seneki Apokolokytosis. Satyra na śmierć Cesarza Klaudjusza i jego pozgonne wędrówki do nieba i do podziemia. Przełożył, rozprawą wstępą i objaśnieniami opatrzył Ludwik Ćwikliński. Poznań, Nakładem Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk. Czcionkami Uniwersytetu Poznańskiego (Skład główny w Księgarni Fiszera i Majewskiego w Poznaniu) 1926. stron 4 + 70.

Epoka dzisiejsza zdawałoby się że nie sprzyja zainteresowaniu się światem starożytnym. A jednak, może prawem kontrastu, może też i dzięki uderzającym podobieństwom, jakie zachodzą między światem dzisiejszym a (poźniejszą zwłaszcza) starożytnością, wreszcie dzięki niezwyklej dramatyczności pewnych postaci i okresów historii starożytnej (por. Quo vadis?), ten świat dawno zaginiony interesuje nas w stopniu może wyższym niż dawniejsze pokolenia. Przyczynia się do tego i ewolucja, przez jaką przeszła nauka filologiczno-klasycznej: z typowo suchej, oderwanej od życia dyscypliny, stała się nauką żywą, węgłbia się coraz lepiej w duszę antyczną, odkrywając w niej wiecznie żywe, wiecznie te same i ogólnoludzkie cechy i zjawiska. I polska nauka nie pozostaje pod tym względem w tyle za innymi, dość wspomnieć te starszych prace Morawskiego i Zielińskiego, i cały szereg młodszych. Do tego typu prac należy też wydana świeżo przez Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk praca zasłużonego badacza starożytności, Ćwiklińskiego, zawierająca przekład satyry Seneki wraz z obszernym, doskonale dzieło tłumaczącym komentarzem. Satyra sama interesuje tak ze względu na autora, który odegrał tak wielką rolę w kulturze średniowiecznej (jako moralista) i nowożytnej (dramat humanistyczny wzorował się na jego tragedjach, jak też i ze względu na epokę, do której należy, epokę może najbardziej dramatyczną w całej historii rzymskiego imperjum. Rzecz cała nader interesująca i godna bliższego z nią zapoznania się.

Arytmetyka handlowa. Opracował Henryk Chankowski. Dyrektor Kursów Buchalteryjno-handlowych. Dopełnił Janusz Kwieciński, profesor arytmetyki handlowej w Szkole Nauk Politycznych. Wydanie IV. zeszyt 2. 3. 4 i 5 (koniec). str. od 113—480. Nakład kursów Buchalteryjnych H. Chankowskiego. Skład główny księgarnia Gebethnera i Wolffa. Cena za całość 5 zeszytów zł. 5. Treść: Tabela skrócona miar, wag i monet wszystkich państw. Ułatwienia, skrócenia i uproszczenia w 4-ch działaniach arytmetycznych. Liczby przybliżone. Miary i wagi. Rachunki z walutą angielską. Procenty i promile. Dyskonto weksli. Rachunki bieżące metod, dodatniej, ujemnej, drabinkowej i saldowej. Rachunki towarowe. Kalkulacje handlowe i fabryczne. Papierzy procentowe. Pieniądze. Monety. Złoto i srebro w sztaczach i wyrobach. Dewizy. Arbitraże: towarowe, na złoto i srebro, na pieniądze, na papiery procentowe i wekslowe. Arytmetyka ta przeznaczona jest dla szkół handlowych, kursów Buchalteryjno-handlowych i Wyższych Zakładów Handlowych.

Zapisujcie się do Ligi Obrony Powietrznej Państwa.

Pod redakcją znanego historyka sztuki i muzeologa, dra Mieczysława Trejera, zaczęły wychodzić „Monografie artystyczne“, z których każda, oprócz tekstu pióra doskonałych znawców przedmiotu, zawiera 32 reprodukcje, drukowane jednostronnie na kredowym papierze. Są to dziełka, przeznaczone dla szerokiego ogółu, o czym wymownie świadczy niska cena wydawnictwa, mimo wielkich kosztów nakładu. Czytelnik znajdzie w nich życiorysy i jasną syntezę twórczości mistrzów dawnych i współczesnych, oraz zaznajomi się dokładnie z ich dziełami, które nauczy się rozumieć. Nazwiska redaktora i autorów monografii dają zupełną pewność, że stoją one na wysokości zadania i że, jak pisze jeden z recenzentów, „staną się na pewno szeroko znane i rozchwytywane, na co w zupełności zasługują“. Dotychczas wyszły następujące tomy: I. Stanisław Wasylewski: „Portret kobiety w Polsce XVII wieku“; II. Stefania Zacharska: „Marejko“; III. Szczęsny Rutkowski: „Edward Wittig“; IV. Stanisław Woźnicki: „Wł. Skoczylas“; V. Tadeusz Szydłowski: „Malczewski“. (Nakład Gebethnera i Wolffa. Cena każdego tomu zł. 3).

Opowiadanie znanego pedagoga i popularyzatora przyrodnika, B. Dyakowskiego p. t.: „Z puszczy Białowieskiej“ ma za treść wycieczkę, gromadki uczniów celem zwiedzenia puszczy. Na tem (le autor opisuje barwnie i zajmująco historię puszczy, jej dzieje i stan dzisiejszy. Opowiadanie zawiera działy o ostatnich losach puszczy, zwłaszcza zaś w czasie wielkiej wojny, oraz o roli i znaczeniu tego naszego „Parku Narodowego“. (Nakład Gebethnera i Wolffa. Cena zł 3).

Szkice, wrażenia i rozmyślenia składające się na tom „Pejzaży sentymentalnych“ Jarosława Iwaszkiewicza, cechuje wielka powaga i wielka oryginalność. Niema w nich nic z szablonu, nic z płytkiego pospolitego dążenia do efektu, nie z napuszonej, dźwiganej na wysokich szczytach nętki, wale kształty. Wielka poetyczność a zarazem umiejętność odnajdywania filozoficznej głębi w wypadkach najzwyklejszych. (Nakład Gebethnera i Wolffa. Cena zł. 4.50).

Ukazał się tom nowel Eustachego Czekalskiego p. t.: „Najulkochnisz miasto“. Oprócz noweli tytułowej zawiera on kilkanaście innych opowiadań, interesujących zarówno formą, jak i tematami. Utwory te nie tylko odtwarzają całą galeryę typów i zdarzeń, ale i celują bardzo ciekawym i oryginalnym pomysłem, bądź trafnym podparzeniem, bądź wreszcie żywo i plastycznie odmalowaną sceną. (Nakład Gebethnera i Wolffa. Cena zł. 3).

KATASROFA SAMOLOTOWA. Wilno. (Tel. wł.) W rejonie Bułwidy stadii w południe samolot wojskowy. Aparat uległ zniszczeniu. Pilot porucznik Grabowski ciężko ranny.

Kurjer lotniczy.

UZNANIE DLA POLSKIEJ ŻEGLUGI POWIETRZNEJ.

Najpoważniejsze czasopismo lotnicze włoskie „L'ala d'Italia“ w numerze wrześniowym poświęca dłuższy artykuł Polskiej Linji Lotniczej, w którym z pełnym uznaniem podkreśla wzorową organizację tego Towarzystwa.

KARKOŁOMNA AKROBACJA W POWIETRZU.

Miss Mabel Cody — siostrzenica słynnego akrobata, Buffalo Bill, podtrzymuje godnie honor rodzinny. Miss Cody udało się mianowicie jadąc łodzią motorową po jednym od jezior Florydy ztać w trakcie jaz-

KURJER TEATRALNY.

REPERTUAR TEATRU NARODOWEGO W WARSZAWIE.

Repertuar Teatru obejmuje imponującą liczbę arcydzieł literatury polskiej i klasycznej. Fredry „Śluby panińskie“, „Damy i Huzary“, „Dożywocie“, „Wielki człowiek do małych interesów“, „Pan Goldhab“ (z Frenklem), Słowackiego „Król Agis“, „Sen srebrny Salomei“, Wyspiańskiego „Akropolis“.

Z autorów współczesnych Przybyszewskiego „Mściciel“, Nowaczyńskiego „Komendant Paryża“, Wreczyńskiego „W miłosnym labiryncie“ (komedja, Perzyńskiego „Dwie siostry“, Kiedrzyńskiego „Romans florencki“ i Grubińskiego „Oszalałe serca“.

Z literatury klasycznej dane będą „Ptaki“ Arystofanesa, „Król Edyp“ Sofoklesa, „Pierścień fatalny“ (Sakuntala) Kalidasa, „Skoła żon“ Moliara, „Romeo i Julia“

Obrady Zgromadzenia Ligi Narodów.

Genewa, 9. 9. (PAT.) Ogólne Zgromadzenie Ligi Narodów prowadziło dziś w dalszym ciągu dyskusję nad sprawozdaniem o działalności Rady i sekretariatu za rok ubiegły.

Lord Cecil stwierdził, że wiele zawartych pod egidą Ligi Narodów umów międzynarodowych nie zostało dotychczas ratyfikowanych, tak np. umowa dotycząca handlu bromem nie jest ratyfikowana przez żadne państwo. Przechodząc do zagadnień właściwej działalności Ligi Narodów zgłasza mówca rezolucję, która zwraca ogólne Zgromadzenie do sprecyzowania zadań wchodzących w zakres działalności Ligi Narodów. Rezolucję przyjęto oklaskami.

Po przyjęciu Niemiec do Ligi Narodów.

London, 9. 9. (PAT.) Omawiając sprawę przyjęcia Niemiec do Ligi Narodów „Daily News” spodziewa się, iż Niemcy postępować będą odważnie ze szczerością nie poświęcając interesów Ligi Narodów dla interesów prywatnych. „Westminster Gazette” pisze, iż naród angielski zgadza się na udział Niemiec w Lidze Narodów przy rozwijaniu ducha ścisłej współpracy między cywilizacją Europejską. „Daily Telegraph” zaznacza, iż do Niemiec będzie należało skłonić do milczenia tych, którzy przedtem powiadał, iż Niemcy zamierzają wykorzystać nową sytuację dla prowadzenia intryg oraz popierania nadmiernych reklamacji.

OPINIA PRASY FRANCUSKIEJ.

Paryż, 9. 9. (PAT.) Większość dzienników wyraża zadowolenie z powodu jednogłośnej uchwały Ligi Narodów, oraz podkreśla, że przyznanie Polsce miejsca powstałego jest obecnie pewne. Niektóre pisma wyrażają pewne obawy co do przyszłego zachowania się Niemiec, spodziewają się jednak, że Niemcy wejdą obecnie stanowczo na drogę pokoju. Dzienniki zauważają, że w dniu wczorajszym dokonano w Genewie nowego kroku na drodze do pokoju na której Locarno było pierwszym etapem. Prasa wychwala przytem jednomyślnie Brianda wielkiego budowniczego układów locarneskich.

„Ere Nouvelle” widzi w przystąpieniu Niemiec do Ligi objaw poddania się dyscyplinie europejskiej energii narodowej.

„Matin” zaznacza, iż Francja wyzwała się uratować i uprzężyć a nawet słabszych pretensji, aby móc żyć w harmonii z wczorajszą nieprzyjaciółką.

POLSKA UNICESTWI ZAKUSY NIEMIECKIE.

Berlin, 9. 9. (PAT.) „Preussische

Trzeci mówca delegat Salwadoru Guerrero w mocnych słowach mówił o przesileniu czekającym Ligę Narodów i zaznaczył, że obecne rozwiązanie trudności jest tylko tymczasowe. Najbliższą przyczyną kryzysu jest nierówność w traktowaniu goszczących członków Ligi a mianowicie tego jest fakt, że dziś stoją poza Ligą zagniewane Argentyna, Brazylja i Hiszpanja. Jest czas naprawić zło i stworzyć równowagę i sprawiedliwość. W interesie demokracji muszą być poczynione w Lidze Narodów rzeczywiste ołtarze. Jest to jednak obowiązkiem nie małych państw. Drogę do tego winny wskazać wielkie mocarstwa.

„Kreuzzeitung” wita wstąpienie Niemiec do Ligi Narodów nader życzliwie i pisze z tej racji, że wskutek utworzenia polskiego mandatu, jak i wynikającej stąd możliwości polskiego weta, unicestwiona będzie każda próba Niemiec zmierzająca do rewizji wschodnich granic Rzeszy przy pomocy Ligi Narodów.

„Deutsche Tageszeitung” pisze, że polskie miejsce powstałe w Radzie uszczupla znaczenie stałego mandatu Niemiec. Zdaniem pisma nacjonalistycznego należy się liczyć nie tylko z 6. letnim pozostawieniem Polski w Radzie, ale z możliwością, że po upływie tego terminu Polska ponowi starania, aby miejsce powstałe zamienić na stałe. Istnieje niebezpieczeństwo, że w ten sposób Polska będzie miała możność unicestwienia dążeń niemieckich do zmiany postanowień traktatu wersalskiego.

NIEZADOWOLENIE NACJONALISTÓW GDAŃSKICH.

Gdańsk, 9. 9. (PAT.) Prasa niemiecko-gdańska podkreśla z naciskiem znaczenie wejścia Niemiec do Ligi Narodów dla Gdańska, albowiem do rzędu mocarstw, którym powierzono opiekę nad Gdańskiem przystąpiły wczoraj także Niemcy.

Jedynie organ nacjonalistyczny „Daniz. Allg. Zeitung” wyraża oburzenie z powodu wstąpienia Niemiec do Ligi Narodów, oświadczając, że wezwał minister Stresemann poraż drugi dobrowolnie uznał traktat wersalski i zdradził irredentę niemiecką. Główną przyczyną oburzenia organu nacjonalistycznego jest jednak fakt, że wpływ jaki Niemcy zamierzają osiągnąć w Lidze Narodów został znutralizowany przez równoczesne przyznanie Polsce miejsca w Radzie Ligi Narodów.

niemieckim, która będzie następnie przetłumaczona na języki angielski i francuski. Wreszcie zabierze głos Briand.

Po 10 minutowej przerwie wznowiona będzie dyskusja nad sprawozdaniem o działalności Rady i sekretariatu.

gdzie powitał ją niemiecki konsul generalny Aschmann delegacja udała się wprost do hotelu Imperial.

10 osób załogi i 30 pasażerów zatonoło. Przypuszczają, że przyczyną katastrofy było natknięcie statku na mine.

Nierozłączne

znaki ochronne 2374

JELEŃ I SCHICHT

są najlepszą gwarancją dobroci i czystości mydła.

Kto dba o białiznę i o ręce, kto pragnie oszczędzić sobie trudu, niech nie pozwala wzmówić sobie, że inne mydła są równie dobre niech żąda tylko najlepszego

mydła JELEŃ SCHICHT.

Kombinacje genewskie.

Przyszły skład Rady Ligi Narodów.

Berlin, 9. 9. (PAT.) Donoszą z Genewy, że Briand i Chamberlain zapytywali telegraficznie Madryt, czy Hiszpanja reflektuje na zarezerwowanie dla niej noobieralnego miejsca w Radzie. Na wypadek zgody ze strony Primo de Riveri, przyszły skład Rady będzie następujący:

Stale miejsca: Francja, Anglia, Włochy, Japonia, Niemcy.

Niestale na trzy lata, z prawem reelekcji: Polska, Hiszpanja, Chiny. Niestale na dwa lata: Holandia, Rumunia i Kuba. Niestale na jeden rok: Belgja, Kolumbia i Urugwaj.

MARSZAŁEK PIŁSUDSKI ROZPOCZĄŁ URLOP.

Warszawa, 9. 9. (AW.) Dnia 9. b. m. rozpoczął urzędowanie w Ministerstwie spraw wojskowych w zastępstwie przebywającego na urlopie Marszałka Piłsudskiego I. wiceminister Konarzewski.

PERSONALJA.

Warszawa, 9. 9. (AW.) Pułk. Szt. Gen. Bolesław Wieniawa-Długoszowski, obejmie w najbliższym czasie dowództwo 14 p. uł. stacjonowanego we Lwowie.

P. Min. Raczyński we Lwowie.

Lwów, 9 września.

Pan minister rolnictwa dr. Aleksander Raczyński przybył dziś rano do Lwowa celem zwiedzenia Targów Wschodnich a specjalnie działu rolniczego. Powitany i oprowadzany po placu przez Dyrekcję Targów wyraził się pan minister bardzo pochlebnie o wrażeniach odniesionych z tegorocznej wystawy z r. 1926 podnosząc, że dział rolniczy, który się tak pięknie rozwija, powinien być i nadal otoczony ze strony Zarządu Targów szczególną opieką.

Pan minister zabawi we Lwowie do soboty 11 b. m.

REWIZYTA MINISTRA RACZYŃSKIEGO WE WIEDNIU.

Warszawa, 9. 9. (AW.) Minister rolnictwa Raczyński, udaje się 16 b. m. do Wiednia, aby rewizytować austriackiego ministra rolnictwa w związku z jego wizytą w Polsce w roku ub. P. Raczyńskiemu towarzyszyć będą przedstawiciele polskich sier rolniczych.

KONGRES FIDACU PRZENIESIONY DO KRAKOWA.

Warszawa, 9. 9. (PAT.) Pierwsza część programu obradującego w Warszawie kongresu FIDAC-u została dziś zakończona. Dalsze obrady odbywać się będą w Krakowie, dokąd dzisiaj wyjechał uczestnik kongresu.

WIZYTA ESKADRY FRANCUSKIEJ W GDYNI.

Warszawa, 9. 9. (AW.) Dziś przybyła do Gdyni eskadra kontrtorpedowców francuskich w sile 5 kontrtorpedowców i 5 łodzi podwodnych. Flotę francuską przyjęło dowództwo polskiej floty wojennej. Goście zwiedzą Puck i Hel. Dnia 10 b. m. wyjadą do Warszawy, gdzie będą podejmowani obiadem.

PO REWOLUCIE WOJSKOWEJ W HISZPANJI.

Paryż, 9. 9. (PAT.) Według doniesień „Journalu” z Madrytu, liczba oskarżonych oficerów wynosi 2400 osób, w czem 61 generałów, 150 oficerów ma stanąć przed sądem wojennym. Najciężej poszlakowani są oficerowie wykładawcy Akademii wojennej w miejscowości Fagovia, którzy byli inicjatorami ruchu rewolucyjnego.

Węgry uznały W. ks. Cyryla.

Białogród. (Tef. wł.) „Polityka” donosi, że w Budapeszcie odbyła się uroczystość otwarcia reprezentacji pretendenta do tronu rosyjskiego w. ks. Cyryla Włodzimierza, uznanego urzędowo przez rząd Węgier za cara Wszzechrosji. Na dzwoniach gmachu byłego konsulatu rosyjskiego w Budapeszcie, oddanego przez władze węgierskie do dyspozycji reprezentanta w. ks. Cyryla, umieszczono tabliczkę z napisem: „Reprezentacja Jego Cesarskiej Mości Cyryla I., cesarza Wszzechrosji. Nad gmachem podniesiono uroczystość, w obecności reprezentantów rządu węgierskiego, oraz licznych zwolenników w. ks. Cyryla, rosyjski sztandar carski. Po ukończeniu uroczystości odbyło się przyjęcie, w którym wzięli udział członkowie rządu węgierskiego.

Oficjalny akt przyjęcia Niemiec.

Genewa, 9. 9. (PAT.) Na trzeciym posiedzeniu Zgromadzenia Ligi Narodów nastąpi oficjalny akt wstąpienia Niemiec do Ligi Narodów. Przewodniczący Zgromadzenia Ninczicz zwróci się do delegacji niemieckiej z mową powitalną, na którą odpowiadając minister Stresemann wygłosi mowę w języku

Przybycie delegacji niemieckiej do Genewy.

Genewa, 9. 9. (PAT.) Dziś o godzinie 5.25 po południu przybyła tu delegacja niemiecka z ministrem Stresemannem na czele. Z dworca

ZATONIECIE OKRETU NA BAŁTYKU.

Ryga, 9. 9. (PAT.) W czasie burzy zatonał tu statek przybrzeżny.

KRONIKA.

WRZESIEŃ

10

SOBOTA

Dziś: rzym.-kat.
Mikołaja z Tol. gr.-
kat. Awhustyna Moj.

Jutro: rzym.-kat.
Prota i Jacka, gr.-
kat. Usiaki, hł. św. lw.

REPERTUAR TEATRÓW MIEJSKICH.

TEATR WIELKI.

Plątek 10 bm. „Księżniczka Czardasza”.
Sobota 11 bm. „Łatwiej przejść wiel-
błądowi...” Premiera.

Niedziela 12 bm. o 3:30 pop. „Nie-
toparz”.

Niedziela 12 bm. o 7:30 wiecz. „Ła-
twiej przejść wielbłądowi”.

Poniedziałek 13 „Halka”.

Wtorek 14 „Król Stefan”.

Sroda 15 „Faust”.

TEATR NOWOŚCI.

Plątek 10 bm. „Nasza żonusia”.

Sobota 11 bm. „Teresina”.

Niedziela 12 bm. o 3:30 pop. „Papa
sie żeni”.

Niedziela 12 bm. o 7:30 wiecz. „Ni-
touche”.

Poniedziałek 13 „Nasza żonusia”.

Wtorek 14 „Księżniczka Czardasza”.

Sroda 15 „Nasza żonusia”.

REPERTUAR TEATRU MAŁEGO:

Czwartek o 7:30 „Gęsi i gąski”.

Plątek o 7:30 „Gęsi i gąski”.

Sobota o 7:30 Jedyny Wieczór Humoru
L. Wyrwicza.

CO GRAJĄ DZISIAJ W KINIE:

Apello: „Usta kochanki”.

Chimera: „Luksusowe Kobiетки”.

Marysińska: „Harold Lloyd i Fridoli-
ni” jako królowie bezrobotni i Antek
Migdał z Zamarynowa.

Palace: „Dziewczyna pierwszej kła-
sy” z Corinną Griffit dramat i „Musicie
mieć dzieci” komedia — muzyk. humo-
rysta Feliks Amors.

OD ADMINISTRACJI.

Wszelkie kwoty pod adresem
Administracji „Kuriera Lwowskie-
go” przysyłać należy przekazami
pocztowymi lub na numer P. K. O.
153.215.

Mówią, że...

nie ustal jeszcze
brzydki i nierozważny zwyczaj w Warsza-
wie obniżania wartości urzędników w Ma-
łopolsce.

dowodem tego było niedawne oświadcze-
nie jednego z dygnitarzy. Byłoby lepiej,
gdyby się przytrzymał dewizy łacińskiej:
„si tacuisses...” Ale prawda! Tam w War-
szawie nawet wysocy dygnitarze z powodu
swego domowego wykształcenia nie rozu-
mieją po łacinie!! Więc po prostu powie-
dźmy lepiej by było, gdyby był milczal...
Wogóle bezpodstawnie ujemne krytykawa-
nie Małopolski kompromituje nie nas tu-
taj, lecz stronę atakującą, nie mającą po-
jęcia o etyce i wysokim poziomie stanu
urzędniczego w tej części kraju, stanu,
który może być słusznie chlubą aparatu
administracyjnego Państwa. Gorzej będzie
jeśli lojalna Małopolska zacznie głośno
krytykować niektórych poczynania dygna-
rów warszawskich. A tematu jest dużo, o,
bardzo dużo!! Tylko, że my tu jesteśmy
wyrozumiali na nieporadność i... niefach-
owość młodych naszych władz central-
nych i wstydzimy się za nie... po cichutku!!

— Fatalny diablak drukarski. We
wczorajszej rubryce: „Mówią, że...”
ma być „sferi urzędnicze, stojące
istotnie wysoko moralnie”, a nie
„sztucznie moralnie”, jak mylnie
wydrukowano.

„Jest rozum w butach” o ile jes-
to obuwiu wyrobu krajowego
„Marko”. Przekonajcie się prosimy
w Pawilonie Pałacu Sztuki przy
Stoisku nr. 50. o społecznej i ma-
terjalnej wartości naszej pracy. Do
nabycia po cenach fabrycznych:
całe i półbuty czarne zł. 34,80,
brązowe zł. 35,80, lakiery zł. 41,80,
we Lwowie Schweitzer i Falbel,
ul. Leona Sapiehy 33, „Laffayette”,
ul. Akademicka, L. Stammer, ul.
Leona Sapiehy 33, J. Rothhausler
ul. Piekarska L. 1. a. Teodor
Skrzypek Pasaż Mikolascha 23,
oraz we wszystkich innych mia-
stach Polski, — **Fabryka Obuwia**
„MARKO”. 2648.

— Ostatnie przedstawienie „Gęsi i gąsek”.
Dziś tj. w plątek daje Teatr Mały poraz
ostatni „Gęsi i gąsek” w koncertowym
wykonaniu i stylowych kostjumach. W so-
botę, jak już donosiliśmy, jeden wieczór
humoru znakomitego L. Wyrwicza.

„Asais”. W pierwszych dniach przysze-
łego tygodnia wchodzi na afisz Teatru Ma-
łego przepyszna sztuka współczesna Ver-
neulla w przekładzie Gustawa Olechows-
kiego. Komedia ta pełna świetnego komi-
zmu i przepysznych żywych sytuacji od
długiego czasu nie schodzi z afisza teatru
warszawskiego a ponadto grana jest we
wszystkich niemal teatrach światowych,
Teatr Mały daje jej doskonałą opra-
wę sceniczną i świetną obsadę, którą
tworzyć będą tacy artyści jak pp. Czajko-
wska, Rasińska, Orzechowski, Rasiński i
inni. Nazwiska te dają gwarancję powo-
dzenia tej świetnej komedji, którą reżyse-
ruje taki majster w tych rzeczach, jakim
jest Rasiński.

— Bilety do Teatru Małego na Targach
Wschodnich. Oprócz przedsprzedaży bile-
tów w biurze „Orbis” na pl. Marjackim,
dyrekcja Teatru Małego celem wygody pu-
bliczności zwiędzającej Targi Wschodnie,
urządziła sprzedaż tych biletów w pawilo-
nie sztuki w kiosku „Kurjera Warszaw-
skiego”, gdzie nabywać je można od 10-tej
rano aż do zamknięcia wystawy.

— Dyrekcja Poczty i Telefonów o-
głasza: Z dniem 10 września b. r.
zaprowadzone zostaną nowe relacje
telefoniczne z Austrią Lwów-Graz i
Lwów-Bruck a. d. Mur. Oplata za
trzymiesięczną zwykłą rozmowę w
tych relacjach wynosi 5 franków 70
centymów w równowartości złotych
według każdorazowego kursu.

Dlaczego?

Lampy łukowe przed i obok Te-
atru Wielkiego nadal nie świecą
się w chwili, gdy publiczność wy-
chodzi po przedstawieniu z Teatru.
Ciemności zalegają przestrzeń przed
Teatrem i wychodzący dobrze mu-
si uważać, aby nie dostać się pod
koła samochodowe. Chodzi tu prze-
ciwież o 5 do 10 minut — tyle bo-
wiem czasu trzeba, aby publicz-
ność opróżniła teatr. Wydatek więc
nieduży, ale za to praktyczny i
przynajmniej pod tym względem
nadałby naszemu Teatrowi wygląd
europejski. Dlaczego więc ciemno?

— Teatr Bagatela. Dziś o godzinie
8 wieczór, inauguracyjne przedsta-
wienie. Afisz zapowiada zabawną
farsę C. Danielewskiego p. t. Pst!
Pst! Pst!, bomba p. t. Ach tak! Be,
Be, z pp. Miłkowska, Poleska, Roń-
skim, Akszyńskim i Warschałow-
skim w rolach głównych, oraz re-
wię p. t. Hallo! Hallo! Hallo! z
współudziałem p. Kat. Masłowej,
i znakomitej pary tanecznej Mignon,
Stefańskiej, Garyńskiej, Melodysty
Orkiestrę i akompaniament. Prowa-
dzi prof. Osiecki.

— Otwarcie Wystawy remontowej i Po-
kazu V-go Okręgu Hodowlanego koni ode-
dzie się na placu Targu Wschodnich we
Lwowie dnia 11 września 1926 r. o godz.
10-tej Przedpołudniem.

— Państwowa Szkoła ogrodnicza w Po-
znaniu. Od 1 października br. otwarta bę-
dzie w Poznaniu Państwowa Szkoła Ogro-
dnicza, (szkoła zawodowa typu wyższego),
o trzyletnim okresie trwania nauki. Szkoła
posiada dwa wydziały: ogrodnictwa użyt-
kowego i ozdobnego. Przyjmuje mężczyzn
i kobiety, posiadające ukończone 6 klas
szkoły średniej. Szczegółowe prospekty wy-
sła na żądanie sekretarjat. Zapisy na 1-szy
kurs przyjmowane są do dnia 20 września
br. Przy Szkole istnieją poza tem roczne
Państwowe Kursy Ogrodnictwa o odrębnym
charakterze. Prospekt kursów na żądanie.
Zapisy na kursy kończą się dnia 15 wrze-
śnia br. Adres Dyrekcji Szkoły i Kursów
Poznań, ul. Noskowskiego 6. Telefon Nr.
21—45.

— Kursy korespondencyjne języka Espe-
ranto. Pragnąc uprzyściplnić jaknajliczniej-
szym rzeszom naukę jęz. Esperanto, a nie
mając możliwości zakładania lokalnych kur-
sów w poszczególnych miastach i miaste-
czkach Rzeczypospolitej, Stowarzyszenie
Esperantystów „Laboro” zorganizowało
esperanckie kursy korespondencyjne, przy po-
mocy których każda jednostka ma okazję
gruntownego poznania Esperanta drogą
wymiany listów i książek. Po informacji
dotyczącej powyższych kursów zwracać się
pisemnie należy do sekretarjatu „Labora”,
Warszawa, Leszno 28. załączając znaczek
na odpowiedź.

— Esperanckie biuro informacyjne.
Chcąc przyjąć z pomocą wszystkim
tym, którzy pragną poznać Espe-
ranto, względnie naukę tego języka
pogłębić, Stowarzyszenie Esperan-
tystów „Laboro” zorganizowało
biuro informacyjne, którego zada-
niem jest udzielanie informacji doty-
czących nauki Esperanta, lektury e-
speranckiej, katalogowania książek
i t. p.

Wszelkie informacje uskutecznia-
ne są bezpłatnie, po nadesłaniu zna-
czka pocztowego na adres sekretar-
jatu „Labora”, Warszawa, ul. Le-
szno nr. 28.

— Z powodu bocznego starcia się
dwu parowozów podczas przyjeżdżania
dnia 7 b. m. w Samborze, zo-
stał ruch osobowy na przeciąg 1 go-
dziny wstrzymany. Ruch na linii
Sambor - Sianki i Sambor - Stryj,
przywrócono o godzinie 18.30. Strat
w ludziach wypadek nie spowodowa-
wał ani też znaczniejszych strat
materiałnych.

Popierajcie cele Towarzystwa
Szkoły Ludowej.

— Sprzedaż miejskiego opału.
Miejski zakład aprowizacyjny, ob-
jąwszy miejski zakład opału, wpro-
wadził dla wygody publiczności
sprzedaż asygnat na opał w skle-
pach miejskich. Narazie sprzedają
go następujące sklepy: 1) Sklep
przy ul. Zyblikiewicza 51; 2) ul.
Romanowicza 11; 3) ul. Lyczako-
wskiej 24; 4) ul. Potockiego 8; 5)
ul. Zielonej 37; 6) w Pasażu Haus-
mana; 7) ul. Szajnochy 11; 8) ul.
Kuszevicza 2; 9) ul. Lyczakowskiej
36; ul. Szeptyckich 10.

Opał ten (węgiel jaworzniński,
górnoląski i drzewo) jest dostar-
czany natychmiast (na sposób
przedwojenny) we workach pło-
mowanych do domu względnie piw-
nie już od 100 kg. począwszy.

Powyższy sposób dostawy umo-
żliwił zaopatrywanie się w opał ta-
ni w drobnych ilościach i bez oso-
bnej dopłaty za zmieszenie go do
piwnicy. Dostawa we workach
płomowanych zapewni odbiorcom
pełną wagę.

W sklepach powyższych sprze-
daje też miejski zakład aprowiza-
cyjny artykuły spożywcze (kolo-
njalne), mięso, jarzyny i mleko. No-
wa mleczarnia miejska wydawać
może dziennie 15.000 litrów mleka
(od krów, uznanych przez kontrolę
lekarsko-weterynaryjną za bez-
względnie zdrowe).

— Na gapę. Przy pociągu osobo-
wym ze Strjwa, we wtorek, 7 b. m.
o godz. 4-tej po poł., przeprowadził
niespodzianie kontrolę biletów kon-
trolor, ukryty w pociągu. Jadący
na gapę pasażerowie zaczęli ucie-
kać. Kilku z nich z narażeniem ży-
cia zeskoczyło z wozów podczas jar-
zdy, a kilku złapano. Pociąg nie
został do odpowiedzialności. Dy-
rekcja lwowska zarządziła ścisłą
kontrolę, która przypuszczalnie za-
pobiegnie nadużyciom.

Rewizor w opałach.

Włocławek, (Tel. wł.)

Policja tutejsza wykryła fałszy-
wego rewizora Najwyższej Izby
Kontroli państwa, który w tych
dniach zgłosił się do kasy skar-
bowej we Włocławku i przedsta-
wił legitymację urzędową, poczem
dokonał jakoby rewizji kasy, w
trakcie której przywłaszczył sobie
1.000 zł. a następnie zbiegł. Spraw-
cą okazał się Felis Leśniewski, b.
kasjer kasy skarbowej ze Słubny,
pow. Słubneckiego woj. Łuckie.
Leśniewski został w swoim czasie
zwolniony z powodu dokonanych na-
dużyć. Został on aresztowany i od-
dany do dyspozycji władz sądo-
wych. Leśniewski oskarżony jest
o oszustwo i kradzież.

Sensacja w cyrku.

Budapeszt, (Tel. wł.)

W tutejszym cyrku wydarzyło
się wczoraj podczas przedstawie-
nia tragiczne intremezzo. Podczas
występu 3 kłownów, zawołał je-
den z nich Morvai „Uważaj! —
Nieruszać!” — poczem wyjął to-
rebkę papierową i wsypał sobie
do ust biały proszek, Publicz-
ność wybuchła śmiechem, przypu-
szczając, że jest to jakiś kawał.
Tymczasem Morvai zauważył je-
dnak, że kłown, który upadł na
ziemię tarza się wśród kurców.
Owieziono go do szpitala, gdzie
przyznał się, iż zażył truciznę z
powodu nieodnowienia z nim kon-
traktu.

Kurjer ekonomiczny.

ZWYŻKA CENY ROPY NAF. TOWEJ.

Ostatnie dni przyniosły silną wyżkę ceny ropy przy znacznie wzmożonym popycie. Płacono za wagon ropy boryslawskiej do 195 dolarów. Ropa idzie obecnie nietylko w wielkich ilościach zagranicę, ale także ma dość znaczny zbyt wewnętrzny, zwłaszcza w niektórych gałęziach przemysłu. Organizacja kartelu eksportowego postępuje znowu nieco różnie. Jeden z głównych organizatorów kartelu wyjechał przed kilkunastu dniami do Wiednia, ażeby uzgodnić tam na miejscu z dyrekcjami wielkich firm naftowych (zarządy niektórych firm polskich mają swą siedzibę w stolicy nadduńajskiej) poglądy na sprawy personalne i inne. Od tych rokowań będzie zależało, czy kartel eksportowy, a raczej utworzenie nowego centralnego biura eksportowego i oddziałów w Gdańsku, Wiedniu, Londynie i Paryżu dojdzie w październiku do skutku.

STAN PLANTACJI BURACZANYCH I ZIEMNIACZANYCH.

Stan plantacji buraczanych w kraju, jak nas informują w C. T. R., w ciągu sierpnia i września znacznie się poprawił. Według ostatnich obliczeń zbiór tegoroczny buraków będzie nie mniejszy, niż w roku ubiegłym. Plon ziemniaków natomiast spodziewany jest gorszy o 30 proc.

Teatr Bogusławskiego przestaje istnieć.

Warszawa, (Tel. wł.)

Magistrat uchwalił przekazanie gmachu teatru im. Bogusławskiego miejskiemu wydziałowi oświaty i kultury, który ma w nim urządzać przedstawienia sceniczne, koncerty, kino i podobne imprezy kulturalne, przeznaczone dla szerokiej warstwy i młodzieży szkolnej. W ten sposób odrzucono ofertę p. Adwentowicza co do wydzierżawienia teatru im. Bogusławskiego.

Ze świata.

— Kto wypala najwięcej papierosów? Największym konsumentem papierosów są Stany Zjednoczone Ameryki Północnej. Na głowę ludności wypadają rocznie 628 papierosów; drugie miejsce zajmują Niemcy (599 sztuk), następnie Belgja (534), Włochy (284), Francja (249), Szwecja (184 sztuki). W krajach rolniczych pali się znacznie mniej, aniżeli w przemysłowych. Charakterystycznym jest, że Niemcy, w których klasa robotnicza pod względem zarobków jest może najbardziej upośledzona — dzierży w Europie prym w paleniu.

— Wielki trust hotelowy w Berlinie. W Berlinie tworzy się pod egidą domu bankowego Arnolda wielki trust hotelowy, do którego włączone będą różne hotele, a nadto restauracje Aschinger'a, twórcy „barów” berlińskich. Trust buduje własne piekarnie i fabryki wędlin, rozporządza wielkimi browarami i otwiera własne rzeźnie. Wychleb obliczony jest na milion matych bochenków dziennie. Założyciele trustu rozporządzają kapitałem 15 i pół milj. mk.

GIELDA LWOWSKA.

Kursa akcji kształtowały się wczoraj 9 b. m. niejednolicie, częściowo nawet lekko podwyższyły się. W szczególności podrożały przy niedostatecznej podaży: Chybie, Oilkos i Tespy. Przy braku towaru poszukiwano Lokomotywy i Cegielskiego. Z akcji bankowych transakcji w ilości przeszło 1000 sztuk Bankiem Hipotecznym. Tendencja niejednolita. Usposobienie spokojne. Rynek dewizowy w zamierzeniu. Kurs dolara bez zmiany.

Kotowane: Bank Hipoteczny 0.80, 0.81; Chybie 6.90, 6.95, 7.—; Cmielów 0.46; Gafota 0.25; Oilkos 35.—; Parowozy 0.46; Tesp 20.75, 21.—.

GIELDA ZBOŻOWA.

Sytuacja na giełdzie i poza giełdą bez zmiany. Tendencja utrzymana. Usposobienie spokojne.

Pszenica nowa dworska z natychmiastową dostawą 43.75 zł. Pszenica nowa chłopska z natychmiastową dostawą 39.75. Żyto nowe z natychmiastową dostawą 28.25. Owies nowy z natychmiastową dostawą 23.50.

NADESLANE.

Lekarz chorób dzieci 2721

Dr. LILJEN

powrócił ul. Sykstuska 23. tel. Nr. 788.

Z kraju.

× **Zonobójca.** W Borysławiu zastrzelił wczoraj kapral Mieczysław Rudzewicz swoją żonę. Wróciwszy nagle po urlopie do domu dowiedział się o jej złem prowadzeniu się. Zonobójcę odsławiono do sądu wojakowskiego w Przemyślu.

× **Wycieczka dziennikarska do Krynicy.** Syndykat dziennikarzy warszawskich w porozumieniu z generalną dyrekcją służby zdrowia organizuje wycieczkę prasową do Krynicy z okazji zapowiedzianych w tem zdrojowisku w dniu 14 b. m. uroczystości poświęcenia i otwarcia nowego gmachu łazienek oraz zjazdu lekarzy balneologów. W wycieczce uczestniczyć mogą członkowie Syndykatu oraz nieczłonkowie, o ile są delegowani przez swe redakcje. — Zgłoszenia przyjmuje skanbnik syndykatu w Warszawie, p. J. Czemiński, ul. Święto-Krzyska 15, tel. 182-00. Wyjazd z Warszawy 13 b. m. o godz. 18-tej, pociągiem pośpiesznym Warszawa-Krynica.

× **Konkurs dla architektów polskich.** Towarzystwo opieki nadabytkami przeszłości w Warszawie ogłasza w imieniu Komitetu wzniesienia pomnika bojownikom o niepodległość Ojczyzny, konkurs dla architektów polskich na opracowanie placu Saskiego.

Plac Saski ma być symbolem chwwały i wytrwałości narodu, który powinien zachować w pamięci imiona wszystkich swoich synów, którzy walczyli o jego wolność. — Wobec tego projekt architektoniczny ma uwzględnić istniejące już elementy, jak pomnik ks. Józefa Potniałowskiego. Projekty mają być dostarczone do godz. 1-szej po południu dnia 20 grudnia b. r., do lokalu Towarzystwa O. N. Z. P. Warszawy, Stare Miasto 32. Nagrody wynoszą 6, 5 i 4 tysiące.

KURJER SPORTOWY.

Dzisiaj początek trzydniowych zawodów lekkoatletycznych o godz. 3 popoł. na boisku Czarnych. Jutro rano i popołudniu ciąg dalszy, nadto trening samochodów i motocykli na drodze stryjskiej od godz. 3 do 6 po południu. Droga stryjska będzie wówczas zamknięta dla ruchu kołowego, począwszy od mostu za rogatką stryjską.

SKŁAD REPREZENTACJI POLSKI PRZECIW TURCJI.

Na bramce Domański; w obronie Karasiak i Redler; w pomocy Schneider, Wacek Kuchar i Lubina; w ataku Durka, Steuerman, Batsch, dr. Garbień i Balcer; gracze rezerwowi: Fichtel, Drapała, Chmielowski i Pazurek.

P. Cejnar z Pragi prowadzić będzie zawody Polska — Turcja. Gość nasz zamieszka w Hotelu Krakowskim.

TURCJA — POLSKA

zawody międzypaństwowe odbędą się w niedzielę o godz. 4 po południu na boisku Czarnych. Goście tureccy przyjeżdżają dziś wieczorem o godzinie 6 i zamieszkają w Hotelu Europejskim. W niedzielę rano zwiedzą „Targi Wschodnie” i Panoramę Raciawicką, po południu zaś stają do zawodów. Drużynę turecką wchodziła na boisko powitła orkiestra 26 p. p. narodowym marшем tureckim. Przedsprzedaż biletów odbywa się już w „Maratonie” a ze względu na szczupłość miejsc na trybunie Czarnych nadzimy stałym bywalcem wczesniej zaopatrzyć się w bilety. Zawody te poprzedzi turniej w piłce ręcznej pań, zaś w czasie przerwy meczu odbędzie się bieg rozstawny (100+200+400+800 m.) jako ostatni punkt programu międzynarodowych zawodów lekkoatletycznych, przeniesiony na przerwę meczu specjalnie w celu propagandy.

Międzynarodowe zawody lekkoatletyczne rozpoczynają się dziś o godz. 3 po południu na boisku Czarnych. Bogaty program zawodów i silna konkurencja zawodników lwowskich, polskich i zagranicznych ściąganie na boisko Czarnych tłumy publiczności. Lwów dawno już nie oglądał zawodów z udziałem zawodników całej Polski. Ostatnie zawody ogólnopolskie odbyły się w roku 1922, zaś ostatnie zawody międzynarodowe jeszcze przed wojną. Obecnie jest możliwość zobaczenia wszystkich najlepszych zawodników całej Polski, więc każdy powinien ze sposobności skorzystać i przyjść na te zawody. Bilety wstępu są bardzo przystępne (od 50 groszy) specjalnie w celu ściągnięcia jak największej ilości widzów i umożliwienia im zobaczenia czołowych zawodników. Prócz tego jutro rozpoczyna się dziesięciobój o mistrzostwo Polski z udziałem wszystkich najlepszych w tej konkurencji, jednak o dziesięcioboju napiszemy w najbliższym numerze.

Międzynarodowe wyścigi samochodowe i motocyklowe zapowiadają się jako pierwszorzędną atrakcją sportową, we Lwowie wogóle jeszcze niewidziana. Komitet sportowy Małop. Klubu Automobilowego dokłada wszelkich starań, by widzowie mieli wygodę a organizacja, by szła szybko i składnie. Przez megafon będą widzowie o wszystkim informowani: 14 stacji telefonicznych będzie dawało znać o przebiegu wozu przez dany punkt, trybuna pomieści do 1000 widzów, bufet będzie na miejscu — przez cały czas zawodów przygrywać będzie muzyka. Przy-

dominamy, iż bilety kupić można wczesniej we firmie „Maraton” lub w Hotelu George'a i Krakowskim — tam też będą do nabycia programy. Bliższe szczegóły podamy jeszcze jutro.

Recenzenci sportowi zechcą sobie odebrać bilety na zawody Polska — Turcja i wyścigi samochodowe dziś w piątek od godz. 7—8 w Hotelu Europejskim.

Do wyścigu odbywającego się w niedzielę dnia 12 b. m. na drodze Stryjskiej wyznaczyło Galicyjskie Towarzystwo Naftowe „Galicia” Ska Akcyjna we Lwowie podobnie jak do Ghyrnkany nagrodę dla samochodu wyścigowego, sportowego wzgl. turystycznego, który przy użyciu oleju i benzyny „Galtol” uzyska najlepsze wyniki.

Regulaminy określający bliższe warunki wydaje Małopolski Klub Automobilowy, Lwów, Hotel Krakowski. Zauważyć wypada, że na Ghyrnkanie odbytej w niedzielę dnia 5 września b. r. najlepsze wyniki uzyskał uczestnicy używający „Galtol”. Jak już donieśliśmy w numerze poprzednim, nagrodę „Galicii” otrzymali p. dr. Stenzel z grupy kierowców sportowców i p. Lis z grupy kierowców zawodowych.

POGOŃ - CRACOVIA.

Jak się dowiadujemy, zawody Pogoni - Cracovia o mistrzostwo Polski, które miały się odbyć w dniu 19 września w Krakowie, zostały — z powodu wczesniejszego zaawansowania zawodów międzyklubowych Kraków - Łódź w Krakowie i Warszawa - Kraków w Warszawie — przełożone na 26 b. miesiąca.

MIEJSKI TEATR WIELKI

Początek przedstawień o godz. 7-30 Piątek 10 września 1926.

Księżniczka czardasza

Operetka w 3-ach aktach Emeryka Kalmana OSOBY:

Leopold Maria ks. Lip-pert-Weylersheim	M. Tatrzański
Anhilt, jego żona	A. Kasprzowiczowa
Edwin Ronald, ich syn	F. Kuligowski
Hrabianka Stazia, kuzynka księcia	H. Rapacka
Hrabia Boni Kancsianu	W. Sowiński
Sylva Varescu	H. Miłowska
Eugeniusz von Rohnsdorf	R. Bojanowski
Feri des Kerekes, zwany Feribaćsi	Z. Szmídt
Posel Mac Grave	F. Szymański
Kisz, notariusz	J. Fedyczkowski
Miksza, płatniczy	L. Bykowski

Reżyser F. Kuligowski

TEATR NOWOSCI.

Piątek 10 września 1926.

Nowość. — Po raz 1-szy.

Nasza żonisia

farsa w 3-ach akt. Avery'ego Hopwood'a Tłumaczył z angielskiego Wel.

OSOBY:

Herbert Warren	M. Winkler
Dodo, jego żona	Z. Łozińska
Dr. Eljot	W. Zabielski
Fanny, jego żona	Z. Grzębska
Bobby Brown	J. Szyndler
Angelika Martin, narzeczona Bobby'ego	Klimontowiczówna
Hogg, służący w pensjonacie dla kawalerów	K. Okornicki
Tommy Belden, poeta	M. Korczykiewicz
Dr. Haywood	W. Brochwicz
Durkesluzący Warrena	T. Przystawski

Rzecz dzieje się w Ameryce.
Reżyser K. Okornicki.

Dra. Oetkera

Legumina czekoladowa z orzechami migdałami

jest wyśmienitym budyniem deserowym o delikatnym smaku. Nawet mężczyźni jedzą go bardzo chętnie. Podany z Dra. Oetkera sosem waniliowym zdobywa dla pani domu uznanie wśród rodziny i wśród gości. Przyrządza go się łatwo i prosto, według przepisu wydrukowanego na każdej paczce. Dra. Oetkera proszę budynów nie otrzymać tylko w oryginalnym opakowaniu (nigdy luźno), ze znakami ochronnymi „Oetkera Jasna Główa”, we wszystkich sklepach. Równocześnie należy zacząć kasać orzechy i migdały, w razie wyczerpania przesyła ją bezpłatnie.

Dr. A. Oetker, Oliwa.

Zastępca: D. I. WOLFRAM, Lwów, ul. Stryjska 20, Tel. 21-37.

2638

NAJTAŃIEJ	Lwów Boimów, 1.	POLECAMY WSZELKIE NAJPRZEDNIEJSZE GATUNKI CUKRU SPRZEDAŻ DETALICZNA.	Lwów Boimów, 1.	NAJTAŃIEJ
Na zlecenie telefoniczne nr. 48-31 dostarczamy do domu.				

A JEDYNA KTY WSZYSTKO
MOŻNA MATEĆ ZA PIENIĄDZE!

ROCKFELLER — choćby wydał miliony — nie przeczyta lepszej książki, niż powieść Tolstoj, Stewensona, Hamsuna, Wellsa, która każdy dziś może dostać za 95 groszy.

W tym tygodniu w sprzedaży: **ROCKFELLER** — powieść.

BIBLIOTEKA GROSZOWA
WARSZAWA, MONTESENI 11.
W oddziałach: **Wydawnictwo** i **wydawnictwo**

L. Tolstoj — **Wojna i Pokój**
R. Stewenson — **Opowiadania**
H. Wells — **Opowiadania**
H. Hamsun — **Opowiadania**

Na warszawskim bruku.
(wydanie złotej serii „Polski Towar”).
Dystrybucja: **Wydawnictwo „Polski Towar”**,
ul. **Włodkowicza**, **Włocławek**.
Tom 50 gr. **Wydawnictwo „Polski Towar”** 1926.
Dla prenumeratorków darmo magazyn „P.T.”, dodatki dla miłośniczek.

Najlepsza czekolada

HÖFLINGERA

L w ó w.

INERUJICIE
w
Kurjerze Lwowskim!

Pończochy damskie, niciane, fioletowe, Fild'ecosse, Fild'eperse, Primaflor, jedwabne, Trauma, wełniane i inne jakoteż dla dzieci patentowe polskie, wyłączny magazyn pończoch „LICHTA” skarpetki, rękawiczki również na składzie. 2707

Nauka i wychowanie.
WPISY, egzamina z pełnymi prawami lit. A) w Zakładzie nauk. Olgi z Filipich Zychowiczowej Lwów, Zyblikiewicza 8. rozpoczęły. Szkoła powszechna z nauką obcych języków. Gimnazjum Liceum Seminarjalne. Kursa Kancelarja od 11-1. 2641

Posady i prace.
EMERYTOWANY urzędnik sądowy, były powiatowy wachmistrz żandarmerji, 50 ucciwy i bardzo punktualny, poszukuje posady inspektora policji miejskiej, sekretarza gminy, kasjera, magazyniera, inkasenta lub agenta, przyjmie również administrację kamienicy za mieszkanie. Łaskawe zgłoszenia do Administracji „Kurjera Lwowskiego” dla „Emeryt” 2629

Różne.
TENNIS! Nauka training, perfekcja. Sakramentek 10 na korcie. 2733
ARTYSTYCZNA Pracownia abażurów, Pańska 6. poleca się. 2536
UNIEWAŻNIAM zgubioną książeczkę wojskową na nazwisko Teodor Warchol, która jest wydaną przez P. K. U. Sanok. 2725

Kupno i sprzedaż.
KUPUJEMY każdą ilość worków używanych cukrowych, mącznych i t. p. oraz płaty jutowe. Tow. Akc. „JUTA” Poznań, ul. Fredry 1.

Zboże

I wszelkie produkty rolne kupuje i sprzedaje na własny i cudzy rachunek

Pa „Polski Towar” Ska Lwów, Kopernika 9.
tel. 8-96, 48-31. adr. telegr. „Towpol”. 2177

Zbyteczne owłosienie 2365
na twarzy, rękach i nogach znika natychmiast przy użyciu pudru i oiejku „Antarin”. Cebulki włosowe odumierają stopniowo całkowicie, bezwzględnie nieszkodliwe. Cena kuracji zł. 9. — Przy nadesłaniu gotówki przesyłka franco. Dr. Caspary i Ska Tczew i Gdańsk, oddział.

STAŁA

dostawę większych ilości mleka kontraktuje Mleczarnia Miejskiego Zakładu Apropowizacyjnego we Lwowie pl. Bema 1. 11 Telefon 23-96 i 2-12. 2695

Poszukuję 2-3 pokoje w śródmieściu na biuro. Zgłoszenia do Administr. „Kurjera Lwowskiego” pod „Olga”. 2268

Ceny ogłoszeń: Za wiersz milimetryowy zwyczajny za tekstem miejscowe 12 gr. zamiejscowe 15 gr. zagraniczne 18 gr. Nadesłane i nekrologja miejscowe 30 gr. zamiejscowe 40 gr. zagraniczne 45 gr. Po kronice, komunikaty, paski i inseraty na stronicach tekstowych miejscowe 36 gr. zamiejscowe 46 gr. zagraniczne 54 gr. Kronika, repertuar dział ekonomiczny miejscowe 40 gr. zamiejscowe 50 gr. zagraniczne 60 gr. Na pierwszej stronie miejscowe 50 gr. zamiejscowe 65 gr. zagraniczne 75 gr. Drobne ogłoszenia za słowo miejscowe 6 gr. zamiejscowe 8 gr. zagraniczne 9 gr. kupno i sprzedaż miejscowe 8 gr. zamiejscowe 10 gr. zagraniczne 12 gr. matrymonialne, korespondencja prywatna miejscowe 12 gr. zamiejscowe 15 gr. zagraniczne 18 gr. poszukujących pracy za słowo 2 gr. W drobnych ogłoszeniach słowo tustym drukiem podwojnie.